

2014
№4 (74)

ISSN 1562-0905

Регіональна ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у листопаді 1996 року

Виходить щоквартально

Зміст

Вовканич С.Й. Ідеологічні засади державотворення в системі стратегізації регіональної політики, національної економіки та безпеки України 7

Регіональна політика і територіальний розвиток

Устименко В.А., Джабраїлов Р.А. Правове забезпечення впровадження засад регіоналізації у сферу державного управління економікою 24

Максимчук М.В. Теоретичні засади та базові моделі вибору цілей регіональної структурної політики..... 31

Огліх В.В., Єфанова Т.І. Регіональний простір: методичний підхід до оцінки внутрішньорегіональної диференціації 40

Шкварчук Л.О. Регіональні особливості цінових коливань на споживчому ринку..... 48

Писаренко С.М. Підвищення конкурентоспроможності промислового потенціалу Карпатського регіону..... 55

Коломієць О.Г. Локалізовані економічні системи в контексті мережево-просторового розвитку 64

Палига Є.М. Сучасний стан і стратегічне планування розвитку корпоративного управління підприємств видавничо-поліграфічної галузі регіону 70

Кондра О.Р. Оцінювання стану продовольчої безпеки регіону 78

Заблоцький М.Б. Регулювання рівноваги регіональної і національної економіки за проявом ефектів продуктово-цінової дихотомії 87

Соціальна політика

Бутко М.П., Ворвинець Б.М. Методичні підходи до дослідження функціонування регіональних ринків праці..... 95

Сембер С.В., Машіко К.С., Рябак М.І. Особливості відтворення трудового потенціалу пріоритетних видів економічної діяльності Закарпатської області..... 107

Козоріз Г.Г. Напрями підвищення ефективного функціонування системи соціального страхування в Україні 117

Львів Л.М. Людський капітал інноваційної діяльності: проблеми підготовки, залучення й утримання талантів 127

Екологічна політика та природокористування

- Стеченко Д.М., Безуглий І.В.* Імператив державно-приватного партнерства в рекреаційно-туристичній сфері України..... 136
- Черчик Л.М., Мостенець О.В.* Сутність і складові механізми забезпечення конкурентоспроможності рекреаційної системи регіону 147

Розвиток сільських територій

- Корінець Р.Я., Рибак Я.Я.* Оцінка перспектив залучення молоді до сільськогосподарської обслуговуючої кооперації 155
- Колодійчук В.А.* Логістичне обґрунтування просторової локалізації зернозберігаючих потужностей у Львівській області 164
- Кудак К.М.* Інноваційні напрями розвитку аграрного сектора економіки регіону на засадах кластеризації 172

Фінанси і банківська справа

- Буряк П.Ю., Савчук Н.В.* Перспективи реформування місцевих податків в Україні 180
- Лещух І.В., Олійник Н.Р.* Концептуальні основи функціонування системи державного податкового менеджменту в Україні 187
- Піхоцький В.Ф.* Державний фінансовий контроль в Україні: проблеми нормативно-правового забезпечення 194

Зарубіжний досвід

- Денис О.Б.* Аналітичні дослідження корпоративних конфліктів в англо-американській і німецькій (континентальній) моделі корпоративного управління..... 205
- Пастернак О.І.* Ключові тенденції розвитку маркетингу територій: міжнародний досвід та уроки для України 212

Інформація

- Демченко В.В.* Регіональна політика в Україні: сучасний стан і стратегія реформування (за результатами міжнародної науково-практичної конференції)..... 221

Рецензії

- Борщевський В.В.* Методологія і практика безпеки структурно-інституційної трансформації економіки регіону 228
- Сторонянська І.З.* Актуальне дослідження політики розвитку банківської системи України на регіональному рівні 231
- Зміст журналу за 2014 рік..... 234
- Про журнал «Регіональна економіка»..... 238
- Правила для авторів 241

2014
№4 (74)

Regional
ECONOMY

ISSN 1562-0905

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Founded in November 1996
Publishing quarterly

Contents

<i>Vovkanych S.Y.</i> Ideological foundations of state building in the system of strategically regional policy, national economy and security of Ukraine	7
Regional Policy and Territorial Development	
<i>Ustimenko V.A., Dzhabrailov R.A.</i> Legal support for the introduction of the principles of regionalization in the field of state governance of the economy	24
<i>Maksymchuk M.V.</i> Theoretical principles and basic models of regional structural policy targeting	31
<i>Ohlikh V.V., Yefanova T.I.</i> Regional space: methodical approach to the assessment of intraregional differentiation	40
<i>Shkvarchuk L.O.</i> Regional features of price fluctuations at the consumer market	48
<i>Pysarenko S.M.</i> Competitiveness improvement of the industrial potential of the Carpathian region.....	55
<i>Kolomiyets O.H.</i> Localized economic systems in the context of network-spatial development.....	64
<i>Palyha Y.M.</i> Current status and development strategy of the corporate governance of companies of publishing and printing industry in the region	70
<i>Kondra O.R.</i> Assessment of food security in the region.....	78
<i>Zablotsky M.B.</i> Regulation of the balance of regional and national economy for the manifestation of the effects of product-pricing dichotomy.....	87
Social Policy	
<i>Butko M.P., Vorvynets B.M.</i> Methodological approaches to the study of regional labor market functioning	95
<i>Sember S.V., Mashiko K.S., Ryabak M.I.</i> Features of reproduction the labor potential of priority economic activities in Transcarpathian region	107
<i>Kozoriz G.G.</i> Directions for increasing the effective functioning of the social insurance system in Ukraine.....	117
<i>Ilich L.M.</i> Human capital of innovative activity: challenges of training, recruitment and talent retention	127

Ecological Policy and Nature Management

- Stechenko D.M., Bezuglyy I.V.* Imperative of public-private partnership in the field of recreation and tourism in Ukraine..... 136
- Cherchyk L.M., Mostenets O.V.* The essence and the components of the mechanism for ensuring the competitiveness of regional recreational system 147

Rural Development

- Korinets R.Y., Rybak Y.Y.* Evaluation of perspectives for attracting youth to the agricultural servicing cooperation 155
- Kolodiychuk V.A.* Logistic justification of spatial localization of elevator capacities at the grain market of Lviv region 164
- Kudak K.M.* Innovative directions of the regional agricultural sector development on the basis of clustering 172

Finance and Banking

- Buryak P.Y., Savchuk N.V.* Prospects for reforming of local taxes in Ukraine 180
- Leshchukh I.V., Oliynyk N.R.* Conceptual foundations of functioning of the system of tax management in Ukraine 187
- Pikhotsky V.F.* The state financial control in Ukraine: problems of regulatory support 194

Foreign Experience

- Denys O.B.* Analytical studies of corporate conflicts of English-American and German (continental) model of corporate governance..... 205
- Pasternak O.I.* The key trends in the development of the place marketing: international experience and lessons for Ukraine 212

Information

- Demchenko V.V.* Regional policy in Ukraine: current state and strategy of reforming (based on results of international scientific conference)..... 221

Reviews

- Borshchevskyy V.V.* Methodology and practice of security of structural and institutional transformation economy of the region..... 228
- Storonyanska I.Z.* Actual research of the policy of development of the banking system in Ukraine at the regional level 231
- Contents of journal for 2014 234
- About the journal «Regional Economy» 238
- Guidelines for authors..... 241

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

Основан в ноябре 1996 года
 Выходит ежеквартально

Содержание

<i>Вовканыч С.И.</i> Идеологические основы государственного строительства в системе стратегизации региональной политики, национальной экономики та безопасности Украины	7
Региональная политика и территориальное развитие	
<i>Устименко В.А., Джабраилов Р.А.</i> Правовое обеспечение внедрения принципов регионализации в сферу государственного управления экономикой	24
<i>Максимчук М.В.</i> Теоретические основы и базовые модели выбора целей региональной структурной политики	31
<i>Оглих В.В., Ефанова Т.И.</i> Региональное пространство: методический подход к оценке внутрирегиональной дифференциации	40
<i>Шкварчук Л.А.</i> Региональные особенности ценовых колебаний на потребительском рынке	48
<i>Писаренко С.М.</i> Повышение конкурентности промышленного потенциала Карпатского региона	55
<i>Коломиец А.Г.</i> Локализованные экономические системы в контексте сетепространственного развития	64
<i>Палыга Е.М.</i> Современное состояние и стратегия развития корпоративного управления предприятий издательско-полиграфической отрасли региона	70
<i>Кондра О.Р.</i> Оценка состояния продовольственной безопасности региона	78
<i>Заблоцкий М.Б.</i> Регулировка равновесия региональной и национальной экономики по проявлению эффектов продуктово-ценовой дихотомии	87
Социальная политика	
<i>Бутко М.П., Ворвинец Б.М.</i> Методические подходы к исследованию функционирования региональных рынков труда	95
<i>Сембер С.В., Машико Е.С., Рябак М.И.</i> Особенности воспроизводства трудового потенциала приоритетных видов экономической деятельности Закарпатской области	107
<i>Козориз Г.Г.</i> Направления повышения эффективного функционирования системы социального страхования в Украине .	117
<i>Ильич Л.Н.</i> Человеческий капитал инновационной деятельности: проблемы подготовки, привлечения и развития талантов	127

Экологическая политика и природопользование

- Стеченко Д.Н., Безуглый И.В.* Императив государственно-частного партнёрства в рекреационно-туристической сфере Украины 136
- Черчик Л.Н., Мостенец А.В.* Сущность и составляющие механизма обеспечения конкурентоспособности рекреационной системы региона 147

Развитие сельских территорий

- Коринец Р.Я., Рыбак Я.Я.* Оценка перспектив привлечения молодежи к сельскохозяйственной обслуживающей кооперации 155
- Колодийчук В.А.* Логистическое обоснование пространственной локализации зернохранилищ в Львовской области 164
- Кудак К.М.* Инновационные направления развития аграрного сектора экономики региона на основе кластеризации 172

Финансы и банковское дело

- Бурак П.Ю., Савчук Н.В.* Перспективы реформирования местных налогов в Украине 180
- Лещух И.В., Олейник Н.Р.* Концептуальные основы функционирования системы государственного налогового менеджмента в Украине 187
- Пихоцкий В.Ф.* Государственный финансовый контроль в Украине: проблемы нормативно-правового обеспечения 194

Зарубежный опыт

- Денис О.В.* Аналитические исследования корпоративных конфликтов в англо-американской и немецкой (континентальной) модели корпоративного управления 205
- Пастернак Е.И.* Ключевые тенденции развития маркетинга территорий: международный опыт и уроки для Украины 212

Информация

- Демченко В.В.* Региональная политика в Украине: современное состояние и стратегия реформирования (по результатам международной научно-практической конференции) 221

Рецензии

- Борщевский В.В.* Методология и практика безопасности структурно-институциональной трансформации экономики региона 228
- Сторонянская И.З.* Актуальное исследование политики развития банковской системы Украины на региональном уровне 231
- Содержание журнала за 2014 год 234
- О журнале «Региональная экономика» 238
- Правила для авторов 241

Анотації

Вовканич С. Й. Ідеологічні засади державотворення в системі стратегізації регіональної політики, національної економіки та безпеки України.

На основі аналізу загроз державотворчим процесам в Україні, збереженню її національної ідентичності вперше пропонується ввести складові української ідеї в ранг стратегем соціально-економічного розвитку держави, систем її національної безпеки та колективного євроатлантичного захисту. Це стане основою гармонізації, активізації та інтеграції векторів розвитку національної економіки і проведення регіональної економічної політики, з одного боку. З іншого, – зніме буцімто непереборні наявні регіональні суперечності, а насправді спекуляції антиукраїнських сил, що інспіруються ззовні, аби перешикодити консолідації українського народу та не допустити мобілізації його зусиль для збільшення свого державотворчого потенціалу, зміцнення національної безпеки і у такий спосіб, нарешті, прискорити вихід України на передові світові науково-технічні, соціально-економічні, інформаційно-технологічні, морально-культурні та інші цивілізаційні позиції. Показано, що аксіологія вибору ідеологічного супроводу розбудови національної держави є чинником не лише майбутнього українства, збереження українськості, а і життя нації взагалі.

Ключові слова: українська національна ідея (УНІ), ідеологічні засади, стратегема розвитку, національна ідентичність, українськість, інформаційна війна

Vovkanych S. Y. Ideological foundations of state building in the system of strategically regional policy, national economy and security of Ukraine.

Based on the analysis of threats to the state building process in Ukraine, preservation of its national identity for the first time is proposed to introduce the Ukrainian idea components in the rank of strategies of socioeconomic development, its national security systems and collective Euro-Atlantic security. This would become the basis for harmonization and integration of vectors of development of national economy and conduction of regional policy on the one hand. On the other hand – this would remove supposedly insurmountable existing regional contradictions, that indeed are speculation of anti-Ukrainian forces, that come from outside to prevent the consolidation of the Ukrainian people and prevent the mobilization of its effort to increase its state building capacity, strengthening national security and thus finally accelerate the output of Ukraine on the world's leading scientific, technical, socioeconomic, information technology, moral, cultural and other civilization positions. It is shown that the choice of axiology of ideological support of development of the national state is a factor of future of Ukrainians, Ukrainian identity preservation, and also the life of the nation in general.

Key words: Ukrainian national idea (UNI) ideological principles, strategy of development, national identity, being Ukrainian, informational war.

Вовканыч С. И. Идеологические основы государственного строительства в системе стратегизации региональной политики, национальной экономики та безопасности Украины.

На основании анализа угроз процессам государственного строительства в Украине, сбережения её национальной идентичности впервые предлагается ввести составляющие украинской идеи в ранг стратегем социально-экономического развития державы, систем её национальной безопасности и коллективной евроатлантической защиты. Это станет основой гармонизации, активизации и интеграции векторов развития национальной экономики и проведения региональной экономической политики, с одной стороны. С другой, – снимет якобы непреодолимые существующие региональные противоречия, а на самом деле спекуляции антиукраинских сил, которые инспирируются извне, чтобы помешать консолидации украинского народа и не допустить мобилизацию его усилия для увеличения своего государственно потенциала, укрепление национальной безопасности и таким образом, наконец, ускорить выход Украина на передовые мировые научно-технические, социально-экономические, информационно-технологические, морально-культурные и другие цивилизационные позиции. Показано, что аксиология выбора идеологического сопровождения развития национального государства является фактором не только будущего украинства, сохранение украинства, а и жизнь нации вообще.

Ключевые слова: украинская национальная идея (УНИ), идеологические основы, стратегема развития, национальная идентичность, украинство, информационная война.

Устименко В. А., Джабраїлов Р. А. Правове забезпечення впровадження засад регіоналізації у сферу державного управління економікою.

Акцентовано увагу на необхідності перегляду правового статусу регіональних органів державної влади та місцевого самоврядування у контексті реалізації засад регіоналізації як процесу підвищення самостійності регіонів у вирішенні значного кола питань соціально-економічного розвитку. Відзначено, що ключовою метою регіоналізації є економічна самодостатність регіонів, створення ефективної правової моделі побудови взаємовідносин між державою загалом і її регіонами. Наголошено, що істотного перегляду потребує бюджетно-податкова сфера вітчизняного законодавства, збалансованість якої за трьома рівнями (державна – регіон – місто) перерозподілу фінансових коштів зумовлює реальну спроможність регіонів самостійно вирішувати питання економічного та соціального розвитку. Аргументовано, що вирішення питання оптимізації структури повноважень центральних органів виконавчої влади має здійснюватись з широким використанням принципу субсидіарності.

Ключові слова: регіоналізація, правове забезпечення, державне управління, економіка, регіон, принцип субсидіарності

Ustimenko V. A. Dzhabrailov R. A. Legal support for the introduction of the principles of regionalization in the field of state governance of the economy.

The article focused on the need to revise the legal status of regional public authorities and local self-government in the context of the implementation of the principles of regionalization as a process of increasing autonomy of regions in addressing significant issues of socio-economic development. It is noted that a key objective of regionalization is economic self-sufficiency of regions, the creation of an effective legal model of building relationships between the state and its regions.

It is noted that the current economic situation of the regions of Ukraine is very different from each other, which ultimately leads to the emergence of regions-donors and recipients. While the approval of a greater economic potential in some regions compared to others cannot be considered justified. At the same time focuses on the fact that the problem remains unsolved is the problem of incomplete use of territorial, sectoral, industrial, environmental and other advantages of regional development, resulting in reduced economic activity in the region. In this regard, it is proposed to create the right incentives for economic competition of the regions using different means of legal regulation. It is noted that substantial revision requires fiscal sphere of domestic legislation, the balance of which three levels (state-region-city) redistribution of financial resources determines the ability of regions to decide questions of economic and social development. It is emphasized that most of the tax revenues, which are formed at the regional level, is taken to the state budget and own revenues are insufficient to ensure compliance with the numerous social projects and solving urgent problems in various sectors of the economy of the region. It is noted that the mechanism of state management of budgetary and tax systems should be directed not only on the alignment of economic imbalances in regional development. A key objective in reforming the budget and tax legislation recognizes the creation of conditions for formation regions own the necessary and sufficient tax system. Argued that the solution to the question of optimization of the structure of the powers of Central Executive authorities shall be carried out with extensive use of the principle of subsidiarity.

Key words: regionalization, legal security, governance, economy, region, the principle of subsidiarity.

Устименко В. А., Джабраїлов Р. А. Правове забезпечення впровадження принципів регіоналізації в сферу державного управління економікою.

Акцентовано увагу на необхідності перегляду правового статусу регіональних органів державної влади та місцевого самоврядування у контексті реалізації засад регіоналізації як процесу підвищення самостійності регіонів у вирішенні

значительного круга вопросов социально-экономического развития. Отмечено, что ключевой целью регионализации выступает экономическая самодостаточность регионов, создание эффективной правовой модели построения взаимоотношений между государством в целом и ее регионами. Отмечено, что существенного пересмотра требует бюджетно-налоговая сфера отечественного законодательства, сбалансированность которой по трем уровням (государство – регион – город) перераспределения финансовых средств предопределяет реальную способность регионов самостоятельно решать вопросы экономического и социального развития. Аргументировано, что решение вопроса оптимизации структуры полномочий центральных органов исполнительной власти должно осуществляться с широким использованием принципа субсидиарности.

Ключевые слова: регионализация, правовое обеспечение, государственное управление, экономика, регион, принцип субсидиарности.

Максимчук М. В. Теоретичні засади та базові моделі вибору цілей регіональної структурної політики.

Розкрито теоретичну сутність регіональної структурної політики, сформульовано її конструктивне визначення як мистецтва вибору та узгодження цілей і способів їх досягнення (таргетування), погодження групових та індивідуальних інтересів і прагнення до досягнення «балансу» між бажаним і можливим (балансування); як системи макроекономічних цілей, що досягаються на мезоекономічному рівні, а також засобів і методів їх реалізації. Акцентовано увагу на тому, що регіональна структурна політика реалізується регіональними та державними органами влади для подолання відтворювальних територіальних диспропорцій і формування умов стабільного господарського розвитку регіонів. Визначено методологічні основи вибору цілей та окреслено критеріальні ознаки результативності регіональної структурної політики на засадах, відповідних до європейських стандартів. Окреслено перспективи подальших досліджень, зокрема формування моделей структурного аналізу, що базується на сучасному економіко-статистичному інструментарії.

Ключові слова: регіональна структурна політика, інститут, інституціалізація, регіон, модель, благо, ефективність, таргетування, Україна

Maksymchuk M. V. Theoretical principles and basic models of regional structural policy targeting.

Achieving balanced regional development is due to the implementation of mechanisms of regional structural policy, which institutionalization is an important scientific and applied problems. Purpose of this article is to outline the theoretical formulation of a constructive nature and definition of a regional structural policy, the definition of the institutional framework and outline of measures to the institutionalization of its components.

In the study of scientific problems were used and special general scientific research methods: generalization, classification, analysis, synthesis, and literary. If we take into account the conceptual understanding of politics as the art of identifying and agreeing goals and ways to achieve them, coordination of group and individual interests and the desire to achieve “balance” between the desirable and possible, we can pre-define regional structural policy as a system of macroeconomic objectives that are achieved by mezeconomic level, and the means and methods of implementation. Regional structural policy is a set of goals and means of achieving them defined and applied by regional and national authorities to address the reproductive and territorial disparities and creating conditions for sustainable economic development of regions. Development and implementation of this policy is based, in turn, Perch, on structuralist economic models, based on the principle of non-equilibrium and find that balance can be restored only by income redistribution. Thus the principal place of focus and instruments of regional structural policy should be focused around this component of management, redistribution, which, however, does not mean a complete disregard for other components - production, consumption and exchange.

In economics confirmed the view of structural policies as a reaction of the public institutions in structural crisis in the economy, or as a system of measures to overcome the structural crisis. This

understanding is a bit too narrow in relation to the regional structural policy because this policy not only provides a situational response to the crisis, but also a permanent system of action during the “adjustment” territorial structural balance among regions of the state. Regional structural policy is an important instrument of structural changes in the proportions of regional development both horizontally (in spatial terms) and vertically (in sectors and types of economic activity). Development and implementation of such policy measures requires greater attention on the part of state authorities at all levels. The practical result of further research could be the development and implementation of the system state strategic planning models “structural arithmetic”, which are based on structural analysis, comparing various economic indicators particle parameters regions.

Key words: regional structure politics, institute, institutionalization, region, model, benefit, efficiency, targeting, Ukraine.

Максимчук М.В. Теоретические основы и базовые модели выбора целей региональной структурной политики.

Раскрыта теоретическая сущность региональной структурной политики, сформулировано ее конструктивное определение как искусства выбора и согласования целей и способов их достижения (таргетирование), согласования групповых и индивидуальных интересов и стремления к достижению «баланса» между желаемым и возможным (балансирование); как системы макроэкономических целей, которые достигаются на мезоэкономическом уровне, а также средств и методов их реализации. Акцентировано внимание на том, что региональная структурная политика реализуется региональными и общегосударственными органами власти с целью преодоления воспроизводственных территориальных диспропорций и формирования условий стабильного хозяйственного развития регионов. Определены методологические основания выбора целей и очерчены критериальные характеристики результативности региональной структурной политики на основаниях, соответствующих европейским стандартам. Определены перспективы дальнейших исследований, в частности формирование моделей структурного анализа, который базируется на современном экономико-статистическом инструментарии.

Ключевые слова: региональная структурная политика, институт, институционализация, регион, модель, благо, эффективность, таргетирование, Украина.

Огліх В. В. , Єфанова Т. І. Регіональний простір: методичний підхід до оцінки внутрішньорегіональної диференціації.

Розглянуто питання у сфері регіонального розвитку, зокрема оцінку наявних досліджень і розробку ефективного підходу для аналізу регіонального простору на засадах економіко-математичного моделювання. Запропоновано підхід, що використовує самоорганізуючі карти Кохонена, дозволяє визначити місце кожного району, провести їх групування та аналіз динаміки районного розвитку Дніпропетровської області за соціально-економічними показниками. Для забезпечення економічного зростання визначено місце державної політики при формуванні регіональних програм розвитку та розглянуто вплив цих впроваджень в окремих районах. Апробація підходу, що була проведена на даних щодо діяльності районів Дніпропетровської області у 2005-2012 рр., підтвердила ефективність методів математичного моделювання для отримання адекватних груп районів за соціально-економічними показниками.

Ключові слова: регіон, регіональний розвиток, децентралізація, кластеризація, карти самоорганізації Кохонена

Ohlikh V. V., Yefanova T. I. Regional space: methodical approach to the assessment of intraregional differentiation.

Today the trend in regional politics and many state programs for regional development in Ukraine is largely based on approaches that have been used for leveling disparities in socio-economic development of the former USSR. The primary place they occupied the processes centralized financing of the economy. To some extent, these measures can smooth inter-regional socio-economic differentiation, but they can not eliminate the causes of the problem, and as a result it leads to passivity

particularly underdeveloped and depressed regions. This multifaceted study will understand regional processes of Dnipropetrovsk region in general and its particular areas. The purpose of this study is to improve the analysis of behavior in the dynamics of regional economic means of mathematical modeling. The paper proposed to apply self-organizing maps of Kohonen tools that will not only determine the location area among others, but also to understand trends in its behavior. In contrast, cluster analysis, which allows only group homogeneous groups of indicators procedure that is performed by using self-organizing maps of Kohonen, except that groups the indicators also helps to visualize the results, thus transferring the problem of multidimensional space in two-dimensional space of dimension.

Testing of the proposed approach was performed on the data area of the Dnipropetrovsk region for eight years (2005- 2012 years.). The information base was formed on the basic data on the site of the Main Statistical Office in Dnipropetrovsk region. Analysis of the results confirmed the fragmentation of regional space Dnipropetrovsk region. Promoting prudent public policy at the regional level will help align the situation in the region and will clearly understand the dynamics and trends. The calculations are made to the financial and economic indicators Dnipropetrovsk region confirmed the adequacy of the approach. Further research should be conducted towards the incorporation of quality indicators, the main of which is the standard of living.

Key words: regional development, decentralization, clustering, Kohonen's self-organizing maps.

Оглих В. В., Ефанова Т. И. Региональный пространство: методический подход к оценке внутрирегиональной дифференциации.

Рассмотрены вопросы в сфере регионального развития, в частности анализ существующих исследований и разработку эффективного подхода для анализа регионального пространства на основе экономико-математического моделирования. Предложенный подход, который использует самоорганизующиеся карты Кохонена, позволяет определить место каждого района из совокупности, и проанализировать динамику районного развития Днепропетровской области по социально-экономическим показателям. С целью обеспечения экономического роста определено место государственной политики при формировании региональных программ развития и рассмотрено влияние этих внедрений в отдельных районах. Апробация подхода была проведена на данных о деятельности районов Днепропетровской области в период 2005-2012 гг., подтвердила эффективность методов математического моделирования для получения адекватных групп районов по социально-экономическим показателям.

Ключевые слова: региональное развитие, децентрализация, кластеризация, карты самоорганизации Кохонена.

Шкварчук Л. О. Регіональні особливості цінових коливань на споживчому ринку.

Здійснено дослідження тенденцій регіональних індексів споживчих цін. Визначено, що типовість змін рівня цін на споживчі товари у регіонах є досить низькою і характерна лише для умов стабільно функціонуючої економіки. Обґрунтовано, що макроекономічна нестабільність поглиблює регіональні диспропорції розвитку, а її тягар розподіляється між регіонами нерівномірно. Виявлено наявність лівосторонньої асиметрії в регіональному розподілі індексів споживчих цін, що свідчить про вищу частота появи негативних відхилень регіональних індексів споживчих цін, ніж позитивних. Визначено базові поняття та окреслено концептуальні засади формування регіональних цінових диспаритетів, під якими розуміється розбіжність напрямів і темпів росту доходів населення та цін на споживчі товари у відповідному регіоні. Доведено необхідність формування державної політики децентралізації на засадах згладження регіональних цінових диспаритетів.

Ключові слова: регіональні ціни, регіональні диспропорції розвитку, диференціація споживчих цін, ціновий диспаритет.

Shkvarchuk L. O. Regional features of price fluctuations at the consumer market.

The tendencies of regional consumer price indexes are investigated in the article. It is proved that disproportions of regional economic development are largely influenced on differentiation of

population standards of living. A regional cost-of-living-index characterizes the level of heterogeneity of regions development. Prices in different regions change variously. There are some typical features of regional price changes in the conditions of stable economy, but it's difficult to determine such features in the crisis economy.

The types of price regional rejections are discovered. The high level of regional prices diversification indicates an increase in disproportion of regional growth. But a depth of regional differentiation of prices is insignificant. The risk of regional prices differentiation went down during the last year. The current economic crisis has more consequences for the economy of different regions, than previous, and the standard of population living changes over the country.

The presence of left-side asymmetry in regional distribution of cost-of-living-indexes, that testifies to higher frequency of appearance the negative rejections on regional cost-of-living-indexes, than positive, is educed. It seems that in most cases the regional cost-of-living-indexes are below the mean of country value.

The main attention in the article paid to determining basic concepts and delineation of conceptual foundations of regional price disparity which includes the distinction between the level of prices on custom goods and per capita incomes, is determined. The features of forming prices disparities are identified. It's proved that regional price disparity has both a negative and positive pressure on the development of regional economy and standards of living on its population.

Attention is focused on the role of public policy in the smoothing of contradictions of regional price disparity.

Key words: regional prices, regional disproportions of development, differentiation of consumer prices, price disparity.

Шкварчук Л. А. Региональные особенности ценовых колебаний на потребительском рынке.

Исследованы тенденции изменений региональных индексов потребительских цен. Доказано наличие низкой типичности изменений уровня цен на потребительские товары в регионах, которая характерна лишь для условий стабильно функционирующей экономики. Обосновано, что макроэкономическая нестабильность углубляет региональные диспропорции развития, а ее груз распределяется между регионами неравномерно. Обнаружено присутствие левосторонней асимметрии в региональном распределении индексов потребительских цен, что свидетельствует о более высокой частоте появления негативных отклонений региональных индексов потребительских цен, чем позитивных. Определены базовые понятия и очерчены концептуальные принципы формирования региональных ценовых диспаритетов, под которыми следует понимать несоответствие изменения направления и темпов роста доходов населения и цен на потребительские товары в соответствующих регионах. Доказана необходимость формирования государственной политики децентрализации на принципах сглаживания региональных ценовых диспаритетов.

Ключевые слова: региональные цены, региональные диспропорции развития, дифференциация потребительских цен, ценовой диспаритет.

Писаренко С. М. Підвищення конкурентоспроможності промислового потенціалу Карпатського регіону.

Визначено, що Карпатський регіон має великий багатofункціональний, у тому числі і промисловий потенціал, що належить до важливих структурних елементів його просторового капіталу. З'ясовано, що політика розвитку промислового потенціалу Карпатського регіону, підвищення його конкурентоспроможності має стати частиною не тільки українського, транскордонного, але й загальноєвропейського просторового розвитку в умовах реалізації євроінтеграційної стратегії України. Формування політики використання промислового потенціалу Карпатського регіону, підвищення його конкурентоспроможності передбачає врахування екологічних, соціальних, економічних і культурних його особливостей. Встановлено, що для підвищення конкурентоспроможності промислового потенціалу Карпатського регіону необхідним є проведення його системної технологічної трансформації, що передбачала

б модернізацію наявних і створення нових виробництв промисловості на інноваційній основі, продукція яких відповідала б конкурентним перевагам регіону і сучасним вимогам як внутрішнього, так і зовнішнього ринків. Розроблено організаційно-економічний механізм технологічної модернізації промислового потенціалу Карпатського регіону, що має базуватися на поступовому наближенні законодавства України до права ЄС, на співробітництві України з ЄС з питань розвитку інформаційного суспільства через забезпечення загальної доступності до інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), розширення участі України у дослідницькій діяльності ЄС через ІКТ, залучення України до Європейського дослідницького простору, що передбачає підписання Угоди про асоціацію України з ЄС.

Ключові слова: промисловий потенціал, конкурентоспроможність, регіон, економіка, ринок, технологічна трансформація.

Pysarenko S. M. Competitiveness improvement of the industrial potential of the Carpathian region.

It was determined that the Carpathian region has a large multifunctional, and industrial potential, that belongs to important structural elements of its spatial equity. It was found that the policy of development of the industrial potential of the Carpathian region, increasing of its competitiveness should be part of Ukrainian, cross-border and common spatial development in terms of implementation of European integration of Ukraine. Was established that to increase the competitiveness of the industrial potential of the Carpathian region it is necessary to carry out its technological transformation system, which would include modernization of existing and construction of new production industry based on innovation, products which would correspond to competitive advantages of the region and the current requirements of both domestic and foreign markets. Organizational and-economic mechanism of technological modernization of the industrial potential the Carpathian region was developed, which is based on: the gradual approximation of Ukrainian Law to EU law, on cooperation between Ukraine and the EU on the development of the information society through providing general accessibility to information and communication technologies (ICT), increasing the participation of Ukraine research activities in the EU through ICT, involvement of Ukraine into the European research Area, which includes the Association Agreement with Ukraine and EU.

Key words: industrial capacity, competitiveness, region, economy, market, technological transformation

Писаренко С. М. Повышение конкурентности промышленного потенциала Карпатского региона.

Определено, что Карпатский регион характеризуется значительным многофункциональным, в том числе и промышленным потенциалом, который относится к важнейшим структурным элементам его пространственного развития. Выяснено, что политика развития промышленного потенциала Карпатского региона, повышения его конкурентоспособности должна стать частью не только украинского, трансграничного, но и общеевропейского пространственного развития в условиях реализации евроинтеграционной стратегии Украины. Формирование политики использования промышленного потенциала Карпатского региона, повышения его конкурентоспособности предполагает учет экологических, социальных, экономических и культурных его особенностей. Установлено, что для повышения конкурентоспособности промышленного потенциала Карпатского региона необходимо проведение его системной технологической трансформации, которая предусматривала бы модернизацию существующих и создание новых производств промышленности на инновационной основе, продукция которых отвечала бы конкурентным преимуществам региона и современным требованиям как внутреннего, так и внешнего рынков. Разработан организационно-экономический механизм модернизации промышленного потенциала Карпатского региона, который должен базироваться на постепенном приближении законодательства Украины к праву ЕС, на сотрудничестве Украины с ЕС по вопросам развития информационного общества путем обеспечения общей доступности информационно-коммуникационных технологий (ИКТ), расширение участия Украины в исследовательской деятельности ЕС через ИКТ, привлечение

Украины в Европейское исследовательское пространство, что предусматривает подписание Соглашения об ассоциации Украины с ЕС.

Ключевые слова: промышленный потенциал, конкурентоспособность, регион, экономика, рынок, технологическая трансформация.

Коломієць О. Г. Локалізовані економічні системи в контексті мережево-просторового розвитку.

На основі узагальнення різних теоретичних підходів і конструкцій обґрунтовано, що локалізовані економічні системи є вагомим передумовою формування нової економіки, яка характеризується інтернаціоналізацією виробництва, локалізацією багатонаціональних корпорацій і, відповідно, міжнародних виробничих мереж з перевагами впровадження інновацій і децентралізованої концентрації. Проаналізовано вплив у просторовому аспекті при дослідженні локалізованих економічних систем фактора «близькості» не лише географічної, а й організаційної, інституційної, «організованої», технологічної тощо. Встановлено, що концентрація (агломерація) інноваційної діяльності в містах не обов'язково передбачає наявність системи локальної взаємодії: міста можуть розглядатися як вузли комунікації, полегшуючи координацію навіть при тимчасовій географічній близькості.

Ключові слова: регіоналізація, локалізація, локалізована економічна система, гіпер-локалізація, глобальні мережі, кластери, глокальний менеджмент.

Kolomiets O. H. Localized economic systems in the context of network-spatial development.

On the basis of generalization of various theoretical approaches and structures was proved that localized economic systems is an important prerequisite for the formation of the new economy that is characterized by the internationalization of production, localization of multinational corporations and, accordingly, international production networks with the advantages of innovation and decentralized concentration. The influence of spatial aspects of localized economies is studied as factor of "proximity" not only for geographical, but also organizational, institutional, "organized", technological etc. Geographical proximity, which is primarily related to the concept of distance, is activated by economic or social subjects; by itself is not a factor of coordination rather need to be activated by organizational and institutional proximity. Organized proximity is also certain potential, which if necessary can be mobilized; relates to the ways in which actors can be friends regardless of geographical distance. It was established that the concentration (agglomeration) of innovative activity in cities does not necessarily imply for a system of local interaction: cities can be seen as communication nodes by facilitating coordination even with temporary geographical proximity.

Prospects of development of localized economies based on opportunities of glocal approach to application management are defined.

Key words: regionalization, localization, localized economic system, hyper localization, global networks, clusters, glocal management.

Коломієць А. Г. Локалізовані економічні системи в контексті мережево-просторового розвитку.

На основе обобщения различных теоретических подходов и конструкций обосновано, что локализованные экономические системы являются весомой предпосылкой формирования новой экономики, которая характеризуется интернационализацией производства, локализацией многонациональных корпораций и, соответственно, международных производственных сетей с преимуществами внедрения инноваций и децентрализованных концентрации. Проанализировано влияние в пространственном аспекте при исследовании локализованных экономических систем фактора «близости» не только географической, но и организационной, институциональной, «организованной», технологической и др. Установлено, что концентрация (агломерация) инновационной деятельности в городах не обязательно предполагает наличие системы локального взаимодействия: города могут рассматриваться как узлы коммуникации, облегчая координацию даже при временной географической близости.

Ключевые слова: регионализация, локализация, локализованная экономическая система, гиперлокализация, глобальные сети, кластеры, глокальный менеджмент.

Палига Є. М. Сучасний стан і стратегічне планування розвитку корпоративного управління підприємств видавничо-поліграфічної галузі регіону.

Висвітлено специфіку інвестиційної привабливості видавничо-поліграфічної галузі України та її регіонів, сучасний стан і стратегії розвитку корпоративного управління підприємств видавничо-поліграфічної галузі (ВПГ), проведено дослідження трансформації видавничого та поліграфічного підприємництва, внаслідок якої видавничо-поліграфічний комплекс перетворився у ВПГ, а виробниче підприємство в поліграфії набуло функцій сфери обслуговування видавництва, як це і прийнято у світовій видавничій практиці. Розкрито можливості провідних підприємств регіону та встановлено, що серед усіх моделей розвитку видавничих і поліграфічних підприємств найперспективнішою щодо вкладення інвестицій можна вважати модель, згідно з якою видавництва мають власну поліграфічну базу.

Ключові слова: корпоративне управління, інвестиційна привабливість, конкурентоспроможність, підприємство, видавничо-поліграфічна галузь.

Palyha Y. M. Current status and development strategy of the corporate governance of companies of publishing and printing industry in the region.

Article deals with the specifics of the investment attractiveness of the publishing and printing industry in Ukraine and its regions, the current state and development strategy of corporate management companies of publishing and printing industry. A study of the transformation of the publishing and printing business, which resulted in publishing and printing complex has become a publishing and printing industry (PPI) and production business in the printing industry has become functions of the service sector publishers, as is customary in the publishing world practice. As it is accepted in the world of publishing practices that contributed to the work in this area two such species as publishing and printing. The abilities of the leading companies in the region are showed and that all models of publishing and printing companies as to the most promising investment can be considered a model in which publishers have their own printing facilities is found.

The main participants of publishing and printing market are: publishing and printing companies, marketing institutions and consumers, producers of publishing materials, education training industry professionals, manufacturers of production equipment facilities and design centers. Copyright and publishing features are: specific market conditions, failure to comply with the law of supply and demand; features of creative products that are characteristic of innovation; the use of forward contracts; inability to predict the long-term demand; different lengths of the product life cycle; conditions of sale and sale of manufactured products. Developed a strategy of corporate governance that will ensure efficient allocation and use of all available resources and the transition to management through analysis and forecasts. To do this: articulate the vision and perspective of the owners of the firm and its main direction of development (primary strategic objective, mission); set goals and control parameters of business; analyze the strengths and weaknesses of the corporation; identify key success factors and possible threats; develop requirements and evaluation criteria leading activities; identify the major issues in corporate governance and in the external environment; establish common requirements for management subsystems (investment development, organizational development, quality management, planning and cost control, management and accounting, information management software); establish the purpose and general requirements for the use of facilities owned by the corporation. Thus was formed the strategy of corporate governance, which has a close relationship with the activity of publishing and printing of the region and a significant impact on their competitiveness.

Key words: corporate governance, investment attractiveness, competitiveness, enterprise, publishing and printing industry.

Палыга Е. М. Современное состояние и стратегия развития корпоративного управления предприятий издательско-полиграфической отрасли региона.

Освещена специфика инвестиционной привлекательности издательско-полиграфической отрасли Украины и ее регионов, исследовано современное состояние и стратегии развития корпоративного управления предприятий издательско-полиграфической отрасли (ВПГ). Проведено исследование трансформации издательского и полиграфического предпринимательства, в результате которой издательско-полиграфический комплекс

превратился в ВПП, а производственное предпринимательство в полиграфии приобрело функции сферы обслуживания издательств, как это и принято в мировой издательской практике. Раскрыты возможности ведущих предприятий региона и установлено, что среди всех моделей развития издательских и полиграфических предприятий перспективной по вложению инвестиций можно считать модель, согласно которой издательства имеют собственную полиграфическую базу.

Ключевые слова: корпоративное управление, инвестиционная привлекательность, конкурентоспособность, предприятие, издательско-полиграфическая отрасль.

Кондра О. Р. Оцінювання стану продовольчої безпеки регіону.

Розглянуто загальне становище й основні аспекти проблеми продовольчої безпеки Львівської області. Для цього оцінено сучасний стан продовольчої безпеки в регіоні. Зокрема, зроблено акцент на основних індикаторах (індикатор достатності споживання продуктів харчування, індикатор економічної доступності продуктів, рівень самозабезпечення, ємність внутрішнього ринку окремих продуктів, продовольча незалежність за окремим продуктом), що свідчать про рівень продовольчої безпеки. Розглянуто та проаналізовано основні загрози продовольчій безпеці регіону. Запропоновано комплекс заходів для підвищення рівня продовольчої безпеки у Львівській області. Застосування запропонованих заходів у кінцевому підсумку створить належні умови для забезпечення людей якісними продуктами рослинництва і тваринництва, забезпечить продовольчу безпеку та належні умови для достойного життя, підвищення реальних доходів населення Львівської області.

Ключові слова: продовольча безпека, індикатори, доступність продуктів, достатність споживання, ємність ринку, продовольча незалежність.

Kondra O. R. Assessment of food security in the region.

The issue of food security is very important in the concepts of national security of all advanced countries. Against a backdrop of regional food markets food security in the region is of particular importance. The goal of investigation is to assess the status of food security Lviv region by analyzing the values and dynamics of main indicators, and providing recommendations to enhance food security at the regional level.

Assessment of food security in the region is based on such indicators as : indicator of the adequacy of food consumption, an indicator of economic affordability of products, the level of self-sufficiency, the domestic market of certain products, food independence for the individual products.

The investigation is showed that in the Lviv region there is a low level of consumption of animal products in the diet of the population. The main of the calories consumed with Ukrainian products of plant origin. The population of Lviv region, approximately 60% (threshold) being spent on food. However, self-sufficient in food businesses Lviv is quite high. Also in 2012 there was an increase in capacity of the domestic market for most food groups in comparison with 2007. Dependence on imports is very high in certain food groups.

To increase the food security of the Lviv region should: implement organizational and economic changes in the production and sale of agricultural products, introduce regulations for trade margins of wholesale, retail sale of products in terms of basic necessities, combine small collective farms into large volume 'unity within districts, provide the minimum guaranteed purchase prices that producers provide high profitability and its expansion, improve environmental performance and product quality, attract leading experts to participate in the improvement of the legal framework and the development of new legislation on the development of the industry, implement the transition to the use of European instruments of state aid to agricultural assistance to implement the European experience of agricultural policy in the practice of Ukraine and regions, etc.

In view of results of the conducted investigation, proposed measures will ultimately create the right conditions for people of high quality crop and livestock products, ensure food security and proper conditions for a decent life and raising real incomes of Lviv region.

Key words: food security, indicators, availability of products, adequacy of consumption, market capacity, food independence.

Кондра О. Р. Оценка состояния продовольственной безопасности региона.

Рассмотрены общее положение и основные аспекты продовольственной безопасности Львовской области. Для этого проведена оценка современного состояния продовольственной безопасности в регионе. В частности, осуществлено акцент на основных индикаторах (индикатор достаточности потребления продуктов питания, индикатор экономической доступности продуктов, уровень самообеспечения, емкость внутреннего рынка отдельных продуктов, продовольственная независимость за отдельным продуктом), свидетельствующие об уровне продовольственной безопасности. Рассмотрены и проанализированы основные угрозы продовольственной безопасности региона. Предложен комплекс мер по повышению уровня продовольственной безопасности во Львовской области. Применение предложенных мероприятий в конечном итоге создаст надлежащие условия для обеспечения людей качественными продуктами растениеводства и животноводства, обеспечит продовольственную безопасность и надлежащие условия для достойной жизни, повышение реальных доходов населения Львовской области.

Ключевые слова: продовольственная безопасность, индикаторы, доступность продуктов, достаточность потребления, емкость рынка, продовольственная независимость.

Заблюцький М. Б. Регулювання рівноваги регіональної і національної економіки за проявом ефектів продуктово-цінової дихотомії.

Зроблено акцент на проблемі тривалого депресивного стану економіки України і її регіонів. Узагальнено досвід дослідження і виявлення причин розбалансованості економіки класиками економічної теорії і дослідження українських учених щодо пошуку шляхів стабілізації економіки в Україні. Запропоновано застосувати модель економічної системи як кількісні співвідношення обсягів натурального продукту і його ціни та грошей і їх оборотності для регулювання і стабілізації національного доходу і національних витрат через зростання граничного продукту задіяних у виробництво праці і капіталу. Обґрунтовано умови «золотого правила» як співвідношення індексів продуктивності, доходів і витрат, дотримання яких забезпечить рівновагу і стабільність ринків, регіонів і економіки загалом. Висвітлено взаємозв'язок коливань в економіці з недотриманням умов «золотого правила». Підкреслено необхідність застосувати регуляторні засоби з врахуванням ефектів продуктово-цінової дихотомії.

Ключові слова: кількість натурального продукту, ціна продукту, кількість грошей, оборотність грошей, національний дохід, національні витрати, розбалансованість економіки, продуктивність праці і капіталу, рівновага економіки.

Zablotsky M. B. Regulation of the balance of regional and national economy for the manifestation of the effects of product-pricing dichotomy.

This paper focuses on the problem of long-term depressive condition of the economy of Ukraine and its regions. Economic depression as the high annual inflation rate of GDP and the consumer basket are signs. The problem of depression hypertrophied dynamics of trends in interest rates financial market is exacerbate.

The experience of researching and identifying the causes of the imbalance of the economy by classics of economic theory is generalized. The basis of research of reasons the ratio of aggregate demand and aggregate supply is taken, the imbalance of whose is accompanied by systemic or financial crises. The study of Ukrainian scientists in finding ways to stabilize the economy in Ukraine and bring it to a state of equilibrium is highlighted.

Model of the economic system as a quantitative ratio of the natural product and its price and money and their turnover for regulating and stabilization of the national income and national expenditure due to increased marginal product involved in the production of labor and capital is proposed for use. Factor variables of model is the number of fixed capital, product and the amount of money, the resultant – the price of the product unit and the rate of turnover of money. During establishment of compliance between output product and national income and consumer needs resulting variables are stabilized and the economy will come into equilibrium.

Emphasized that the main criterion for economic growth and stabilization of prices in the markets is primarily labor and capital productivity. Distribution of national income in cash must agree with the number of occupied by labor product and involved capital. Reasonable terms of “golden rule” as the ratio of the levels and indices of labor productivity and capital, and also income and expenses. It is noted that the growth rate of income can not exceed the rising level of labor productivity and capital, and the level and costs rising – the level and rising of income.

The relationship of fluctuations in the economy with the compliance failure of conditions of the “golden rule” is highlighted. In specific calculations fluctuations of the economy in the short and long term are illustrated. Calculations of “overheating” and “cooling” of the economy are shown, which making the possibility to justify regulatory measures for its stabilization. The necessity to apply regulatory measures taking into account the effects of product-pricing dichotomy is highlighted. The cost of the product is the ratio of the product number as a real variable and the price of the product unit or the amount of money in circulation as a nominal variable. The essence of the regulatory measures should be limited: a) under conditions of prices rise in product deficit – to increase investment and amount of product and also to reduce the volume of money in circulation to equilibrium; b) under conditions of the product growth and the price reduction – to reduce investment and the amount of product to the equilibrium with monetary income.

Key words: *number of natural products, price of the product, amount of money, convertibility of money, national income, national expenditure, deregulation of the economy, productivity of labor and capital, equilibrium of the economy.*

Заблоцкий М. Б. Регулировка равновесия региональной и национальной экономики по проявлению эффектов продуктивно-ценовой дихотомии.

Акцентировано на проблеме длительного депрессивного состояния экономики Украины и ее регионов. Обобщен опыт исследования и выявления причин разбалансированности экономики классиками экономической теории и исследования украинских ученых по поиску путей стабилизации экономики в Украине. Предложено применить модель экономической системы как количественные соотношения объемов натурального продукта и его цены и денег и их оборачиваемости для регулирования и стабилизации национального дохода и национальных расходов из-за роста предельного продукта задействованных в производство труда и капитала. Обоснованы условия «золотого правила» как соотношения индексов производительности, доходов и расходов, соблюдение которых обеспечит равновесие и стабильность рынков, регионов и экономики в целом. Освещена взаимосвязь колебаний в экономике с несоблюдением условий «золотого правила». Подчеркнута необходимость применить регулятивные средства с учетом эффектов продуктивно-ценовой дихотомии.

Ключевые слова: количество натурального продукта, цена продукта, количество денег, оборачиваемость денег, национальный доход, национальные расходы, разбалансированность экономики, производительность труда и капитала, равновесие экономики.

Бутко М. П., Ворвинець Б. М. Методичні підходи до дослідження функціонування регіональних ринків праці.

Національний ринок праці України характеризується специфічною моделлю, котра визначається особливістю сучасного трансформаційного етапу. Зважаючи на те, що національний ринок праці узагальнює регіональні сегменти, особливої актуальності набуває питання розробки методики оцінки ринків праці на мезорівні. Дослідження основних методичних підходів до кількісної оцінки ринку праці виявило три домінуючі підходи: оцінка стану ринку праці на основі показників, що відображають найбільш істотні сторони його функціонування; використання наборів різноаспектних кількісних і якісних показників; комплексне дослідження з використанням узагальнюючого інтегрального показника, що синтезує всі сторони досліджуваного об'єкта. Запропоновано авторську методику та алгоритм оцінки стану регіональних ринків праці на основі використання статистичного та динамічного інтегральних індексів функціонування. Статична модель характеризує досягнутий рівень функціонування ринку праці, динамічна – напрям і швидкість його руху. Апробація

запропонованої методики для характеристики сучасного етапу функціонування регіональних ринків праці України виявила суттєві розбіжності у показниках їх загального стану, рівні розвитку основних компонентів, напрямках і швидкості змін. Проведені дослідження можуть бути інформаційною базою при розробці практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення соціально-економічної ефективності діяльності ринку праці конкретного регіону.

Ключові слова: ринок праці, регіональний ринок праці, інтегральний індекс, методика оцінки, економіко-математична модель.

Butko M. P., Vorvynets B. M. Methodological approaches to the study of regional labor market functioning.

National labor market Ukraine is characterized by specific model specified by the feature of the present stage of transformation. Given that the national labor market summarizes regional segments, important is the question of the development of diagnostic techniques of labor market at the mesolevel. Study of basic methodological approaches of quantitative evaluation of labor market showed three dominant approaches: assessment of the labor market based on indicators that reflect the most important aspects of its operations; handling of multifaceted quantitative and qualitative indicators; comprehensive research synthesis using integral index, which synthesizes all aspects of the object.

It is proved that the current transformation phase of labor market research of Ukraine requires its state not only on regional level in specified time period, but also forms an idea of the pace of economic processes, the direction of movement. Therefore, the proposed method and algorithm of the author's assessment of regional labor markets based on the use of two models of integral index of their operation – static and dynamic. The static model describes the current level of functioning of the labor market, dynamic – the direction and speed of its movement. Assessment and labor market trends on the proposed integral index provides the comparison of methodologically correct as at the mesolevel by a combined index and individual partial synthetic indexes, creating scientific support of management decisions in today's transformation conditions.

Testing of the proposed methodology for estimation of the modern phase of regional labor markets Ukraine revealed significant differences in the characteristics of their general condition, the level of the main component, directions and rates of change and the basic characteristics of the present stage of their operation are learned. In particular, as the vast majority of RLM Ukraine is characterized by mediocre performance of their operation.

The analysis found that the assessment and development at the RLM for the proposed integral index provides the methodologically correct matching of labor markets at the meso level as in the integral index, and individual partial synthetic indexes, creating scientific support management decisions aimed at improving the social and economic efficiency of modernization in contemporary terms.

Key words: labor market, regional labor market, cumulative index, method of evaluation, economic and mathematical model.

Бутко М. П., Ворвинец Б. М. Методические подходы к исследованию функционирования региональных рынков труда.

Национальный рынок труда Украины характеризуется специфической моделью, которая определяется особенностью современного трансформационного этапа. Учитывая, что национальный рынок труда обобщает региональные сегменты, особую актуальность приобретает вопрос разработки методики диагностики рынка труда на мезоуровне. Исследование основных методических подходов количественной оценки рынка труда позволило выявить три доминирующие подходы: оценка состояния рынка труда на основе показателей, отражающих наиболее существенные стороны его функционирования; использование наборов разноаспектных количественных и качественных показателей; комплексное исследование с использованием обобщающего интегрального показателя, который синтезирует все стороны изучаемого объекта. Предложена авторская методика и алгоритм оценки состояния региональных рынков труда на основе использования статического и динамического интегральных индексов функционирования. Статическая модель характеризует достигнутый уровень функционирования рынка труда, динамическая – направление и скорость его движения. Апробация предложенной методики для оценки современного этапа

функционирования региональных рынков труда Украины выявила существенные различия в характеристиках их общего состояния, уровня развития основных компонент, направлениях и скорости изменений. Проведенные исследования могут выступать информационной базой при разработке практических рекомендаций направленных на повышение социально-экономической эффективности деятельности рынка труда конкретного региона.

Ключевые слова: рынок труда, региональный рынок труда, интегральный индекс, методика оценки, экономико-математическая модель.

Сембер С. В., К. Машіко С., Рябак М. І. Особливості відтворення трудового потенціалу пріоритетних видів економічної діяльності Закарпатської області.

Досліджено особливості відтворення трудового потенціалу таких пріоритетних видів економічної діяльності Закарпатської області: сільське господарство, лісове господарство та лісозаготівля, виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини, машинобудування, туризм. Здійснено аналіз основних параметрів стану та умов формування, розподілу, реалізації і збереження трудового потенціалу пріоритетних видів економічної діяльності регіону. Аналіз зазначених складових здійснювався на основі: інформації органів статистики за 2005-2013 рр.; експертного опитування, проведеного в листопаді-грудні 2013 р. серед представників бізнесу пріоритетних видів економічної діяльності, органів влади та місцевого самоврядування, громадських організацій у всіх районах і містах обласного значення Закарпатської області; дослідження системи формальної освіти. Окреслено рекомендації щодо вдосконалення регіональної політики розвитку трудового потенціалу пріоритетних видів економічної діяльності.

Ключові слова: вид економічної діяльності, людські ресурси, регіон, розвиток, трудовий потенціал.

Sember S. V., Mashiko K. S., Ryabak M. I. Features of reproduction the labor potential of priority economic activities in Transcarpathian region.

Elaboration the instruments of the regulation and the impact on the labor potential is particularly relevant in the context of administrative and territorial reform. New challenges will be posed to regional authorities, which should be required to provide scientifically grounded sustainable human development in different areas.

The purpose of the study is to identify the features of reproduction processes associated with labor potential in priority economic activities of Zakarpattia region and to establish the perspective policy directions for their improvement. To achieve this goal the following methods of research were applied: economic and statistical analysis, synthesis, expert surveys, causal relationships, grouping. Characteristics of the labor potential reproduction in priority economic activities of Zakarpattia region (agriculture, forestry and logging, production of food, beverages and tobacco products, woodworking, engineering, tourism) are researched in the article. Authors analyzed the main parameters and conditions of formation, distribution, realization and preservation of labor potential in priority regional economic activities in the following areas: number of employees; age structure; the fluidity of companies' human resources; educational level of employees; system of vocational education and training for economic activities; companies' activity of human resources development; salary level; labor productivity; correlation between changes in real wages and labor productivity; working conditions; sectoral factors of strongest influence on the number of employees; the businesses' assessment the problems with the formation training and learning of human resources. Analysis of these components was based on: data of statistics agencies for 2005-2013 years; expert survey conducted in November and December 2013 in all districts and cities of regional importance of Zakarpattia region among businesses of priority economic activities, local authorities and nongovernmental organizations; research of the educational system. The main results of the study demonstrated that: the number of employees is reducing but productivity is increasing; working conditions are improving; level of staff turnover is high; educational level of employees is still despite its' improving; there are no stable trends towards rejuvenation of personnel; salary level is raising but remains below the average in the region; activity of enterprises to develop the employment potential is low.

The article outlines recommendations for improving regional policy of labor potential development.
Key words: kind of economic activity, human resources, region, development, labor potential.

Сембер С. В., Машико Е. С., Рябак М. И. Особенности воспроизводства трудового потенциала приоритетных видов экономической деятельности Закарпатской области.

Исследованы особенности воспроизводства трудового потенциала таких приоритетных видов экономической деятельности Закарпатской области: сельское хозяйство, лесное хозяйство и лесозаготовки, производство пищевых продуктов, напитков и табачных изделий, обработки древесины и производства изделий из древесины, машиностроения, туризм. Осуществлен анализ основных параметров состояния и условий формирования, распределения, реализации и сохранения трудового потенциала в приоритетных видах экономической деятельности региона. Анализ указанных составляющих осуществлялся на основе: информации органов статистики за 2005-2013 гг.; экспертного опроса, проведенного в ноябре-декабре 2013 г. среди представителей бизнеса приоритетных видов экономической деятельности, органов власти и местного самоуправления, общественных организаций во всех районах и городах областного значения Закарпатской области, исследование системы формального образования. Обозначены рекомендации по совершенствованию региональной политики развития трудового потенциала приоритетных видов экономической деятельности.

Ключевые слова: вид экономической деятельности, человеческие ресурсы, регион, развитие, трудовой потенциал.

Kozoriz G. G. Napryami pidvishchennya efektyvnoho funktsionuvannya systemy sotsialnoho strakhuvannya v Ukraini.

Визначено проблемні питання організаційно-фінансового характеру, що знижують ефективність функціонування та гальмують розвиток системи соціального страхування в Україні. Основну увагу приділено дослідженню динаміки видатків на соціальне та пенсійне забезпечення громадян з Державного бюджету. Обґрунтовано стратегічні напрями вдосконалення системи соціального страхування і механізми їх реалізації в Україні. Виявлено зв'язок між макроекономічними показниками, що характеризують результати функціонування національної економіки та розвиток системи соціального страхування. Основну увагу звернуто на наявність в Україні факторів макроекономічного характеру, що негативно впливають на розвиток системи соціального страхування, а саме: часті зміни в законодавчій базі, що має забезпечувати ефективний розвиток соціального страхування в країні; суперечності між державною політикою соціального страхування і механізмами її реалізації в реальній економіці; відсутність середньо- і довгострокової державної стратегії розвитку системи соціального страхування. На основі проведеного аналізу динаміки видатків з Державного бюджету України на формування фондів соціального страхування обґрунтовано необхідність вдосконалення організаційно-фінансових методів управління ними.

Ключові слова: страхування, соціальне страхування, пенсійне страхування, страхові фонди, реформування.

Kozoriz G. G. Directions for increasing the effective functioning of the social insurance system in Ukraine.

Is determined that social insurance system in Ukraine by the principles of construction meet international standards however significantly differs from those operating in developed countries. The domestic system of social insurance differs both in quantitative parameters of functioning, and quality of social services.

Based on the analysis of indicators that characterize the results of the system functioning of social insurance, is established its dependence on the general state of the national economy. The main attention is paid to the definition of relationship of parameters of functioning of the system of social insurance with indicators of macro- and microeconomic nature.

Dependence of system of social insurance with macroeconomic indicators such as the nature of the solvency of the population, level of shadow economy, the budget deficit and so on is proven.

Microeconomic indicators define the internal problems which are incorporated in the system of social insurance. These issues include: a) inconsistency of legal framework of social insurance; b) frequent changes in legislation on which social insurance is based; c) - the lack of analytical predictions about possible changes in economic, political, energy situation in the country and their impact on social security; e) lack of strategic directions of the social insurance system.

The main focus of paper is given to substantiation of ways for improving the efficiency of the social insurance system through the use of intrastate opportunities and elimination of existing deficiencies present.

In Ukraine, has been formed negative trend of increased spending from the state budget for social insurance. Constantly are increasing subsidies to the Pension Fund for payment of pensions to the population of Ukraine. Based on the research we substantiate the necessity of improving organizational and financial management of social insurance funds in the following areas: a) creation of general economic conditions for the establishment of an effective system of social security; b) improvement of mechanisms social security; c) promotion of voluntary health insurance, including accumulative pension system.

We indicate ways of implementing these directions that envisage the need to create an attractive business environment, reduction of inflation, legalization of employment of citizens, reduction of unwarranted expenses of insurance funds.

An important directions of reformation of social insurance system is defined as the introduction of health insurance and social the provision of further development of private pension insurance, promotion of corporate insurance.

Considerable attention is paid to the role and functions of information policy to ensure the development of social insurance.

Key words: insurance, social insurance, pension insurance, insurance funds reforming.

Козориз Г. Г. Направления повышения эффективного функционирования системы социального страхования в Украине.

Определены проблемные вопросы организационно-финансового характера, снижающие эффективность функционирования и тормозящие развитие системы социального страхования в Украине. Основное внимание уделено исследованию динамики расходов на социальное и пенсионное обеспечение граждан из государственного бюджета. Обоснованы стратегические направления совершенствования системы социального страхования и механизмы их реализации в Украине. Выявлена связь между макроэкономическими показателями, характеризующими результаты функционирования национальной экономики и развитие системы социального страхования. Основное внимание обращено на наличие в Украине факторов макроэкономического характера, которые негативно влияют на развитие системы социального страхования, а именно: частые изменения в законодательной базе, которая должна обеспечивать эффективное развитие социального страхования в стране; противоречия между государственной политикой социального страхования и механизмами ее реализации в реальной экономике; отсутствие средне- и долгосрочной государственной стратегии развития системы социального страхования. На основе проведенного анализа динамики расходов из государственного бюджета Украины на формирование фондов социального страхования обоснована необходимость совершенствования организационно-финансовых методов управления ими.

Ключевые слова: страхование, социальное страхование, пенсионное страхование, страховые фонды, реформирование.

Гльч Л. М. Людський капітал інноваційної діяльності: проблеми підготовки, залучення й утримання талантів.

Вивчені проблеми розвитку людського капіталу для потреб інноваційної діяльності в Україні. Досліджено позиції України у світових рейтингах за людським капіталом та інноваціями. Доведено, що країна має достатній науково-технічний потенціал для забезпечення сталого міжнародного співробітництва в інноваційній сфері. Виявлено, що створенню сприятливого

середовища для розвитку людського капіталу інноваційної діяльності перешкоджають незрозумілість внутрішнього ринку інновацій, недостатні обсяги фінансування науки, низький рівень соціального захисту й безпеки, відсутність сприятливого середовища для залучення талантів, недосконалість правової бази у сфері захисту інтелектуальної власності. Запропоновано основні заходи щодо забезпечення стійкого розвитку людського капіталу інноваційної діяльності в Україні.

Ключові слова: людський капітал, інновації, інноваційна діяльність, наукові кадри, «відтік талантів», конкурентоспроможність.

Ilich L. M. Human capital of innovative activity: challenges of training, recruitment and talent retention.

The article is devoted to the study of problems of human capital development for the needs of innovative activity in Ukraine. Ukraine has sufficient scientific and technical potential for ensuring sustainable international cooperation in research and innovation. However, establishment and enabling environment for development of human capital of innovative activity is a critical and explains low indicators of social protection and security, social mobility, unfavourable environment for talent development, disadvantages for the protection intellectual property.

For years, Ukraine was characterized by high levels of academic training. According to the number of highly qualified specialists per person, Ukraine is not inferior to developing European countries. Ukraine has a very powerful academic school and ranks first in the number of developers in Eastern and Central Europe. Ukraine is one of the most powerful countries in the area of technical sciences and has a strong capacity of the IT technologies. At the same time, through the underdevelopment of domestic innovation system, lack of financing science, weak ability of introduction of new technologies Ukraine is a donor of high profile specialists for many countries such as Russia, Israel, Poland, Germany, USA, Canada, India and others.

Today innovative activity in Ukraine is in stagnation. Despite the fact that the state has developed network of scientific institutions and powerful scientific potential, it still lags behind developed countries by indicators of financial providing innovative activity, development of innovation market and its infrastructure, intensity introduction of innovations in economics. The main obstacle is: imperfection state innovation policy, absence an effective innovation development strategy, low technical level of production, lack of lending and insurance of innovation sector, absence incentives to innovative activity and poor material security innovation.

Ukraine should create an environment for the production and spread of innovation where investors, entrepreneurs and highly qualified specialists will be protected and motivated for self-realization. Human development as a potential driver of scientific, technical and social innovation should become one of the major state priorities. The measures to ensure sustainable development of human capital of innovative activity in Ukraine are proposed in the article.

Key words: human capital, innovation, brainpower, 'brain drain', competitiveness.

Ильич Л. Н. Человеческий капитал инновационной деятельности: проблемы подготовки, привлечения и развития талантов.

Изучены проблемы развития человеческого капитала инновационной деятельности в Украине. Исследованы позиции Украины в мировых рейтингах по человеческому капиталу и инновациям. Доказано, что Украина имеет достаточный научно-технический потенциал для обеспечения устойчивого международного сотрудничества в инновационной сфере. Показано, что созданию благоприятной среды для развития человеческого капитала инновационной сферы препятствуют неразвитость внутреннего рынка инноваций, недостаточное финансирование науки, низкий уровень социальной защиты и безопасности, отсутствие благоприятной среды для привлечения талантов, несовершенство правовой базы для защиты интеллектуальной собственности. Предложены пути обеспечения устойчивого развития человеческого капитала инновационной деятельности в Украине.

Ключевые слова: человеческий капитал, инновации, инновационная деятельность, научные кадры, «отток талантов», конкурентоспособность.

Л. М. Черчик, Мостенець О. В. Сутність і складові механізми забезпечення конкурентоспроможності рекреаційної системи регіону

На основі узагальнення наявних підходів, до трактування сутності механізму запропоновано авторське визначення механізму забезпечення конкурентоспроможності рекреаційної системи регіону як сукупності взаємопов'язаних норм, правил, прийомів, методів і важелів впливу, що забезпечують реалізацію поставлених цілей щодо забезпечення конкурентних переваг на основі ефективного використання рекреаційного потенціалу та конкурентної стратегії. Визначено принципи формування, мету та цілі функціонування, об'єкт і суб'єкт механізму забезпечення конкурентоспроможності рекреаційної системи регіону, розглянуто змістовне наповнення цих складових. Розроблено модель зазначеного механізму як послідовність етапів, націлених на підвищення конкурентоспроможності рекреаційної системи регіону, формування та підтримку її конкурентних переваг.

Ключові слова: конкурентоспроможність, рекреаційна система регіону, механізм забезпечення конкурентоспроможності рекреаційної системи регіону, конкурентні переваги, рекреаційна сфера.

Cherchyk L. M., Mostenets O. V. The essence and the components of the mechanism for ensuring the competitiveness of regional recreational system.

The article is based on the generalization of the present approaches to defining the essence of the mechanism but it offers author's definition of the mechanism of regionalrecreational system competitiveness implementation as the entity of interconnected norms, rules, methods and influence means, which provide the realization of goals in terms of providing competitive benefits based on effective use of recreational potential and competitive strategy.

The formation of the mechanism of regionalrecreational system competitiveness implementation must be conducted based on the main principles: systematic, consistency, complementarity, balance, alternative, complexity. The aim of mechanism of regionalrecreational system competitiveness implementation functioning is the achievement of the certain level of competitiveness of the recreational system, providing the realization of competitive benefits in the economic, political, social conditions that characterize the recreational sphere of the region, state and the world depending on which market a certain recreational system is competing. The object of influence in a mechanism of regionalrecreational system competitiveness implementation is the competitive potential of the regional recreational system, the subject are the competitive benefits that determine the desired changes, as well as other outer factors, which are considered as opportunities that influence the development of recreational system in a positive way. The subjects of regulation can be legislative and executive state bodies, local government, companies authorities, businessmen, scientific institutes, educational establishments, non-governmental organizations etc. They use certain methods of influence that make it possible to provide a certain level of competitiveness of the regional recreational system.

Process approach allows to create a model of the mechanism of regionalrecreational system competitiveness implementation as a consistency of phases aimed at improvement of recreational system competitiveness, formation and support of competitive benefits, such as the analysis of the recreational potential components, determination of competitive potential of recreational system of the region as well as competitive benefits, goals of recreational system development: explaining the strategic means of providing the competitiveness of the regional recreational system; strategic planning of the realization process of the development strategy of regional recreation system; development, approval and implementation of regional programs and projects on developing a recreational system in the region; efficiency assessment of the chosen strategic method of providing the competitiveness of the regional recreational system.

A certain block comprises the choice of tools, methods, influence means in order to provide the realization of the chosen strategy, regional programs and projects. Their structure, content and orientation should be viewed through their influence on the competitiveness improvement of the regional recreational system. All the tools and used methods must be interconnected with the determined goals and stimulate all the subjects of regional recreational systems to realize those.

Key words: competitiveness, recreational system of the region, mechanism of competitiveness implementation of regional recreational system, competitive benefits, recreational sphere.

Черчик Л. Н., Мостенец А. В. Сущность и составляющие механизма обеспечения конкурентоспособности рекреационной системы региона.

На основе обобщения существующих подходов к трактовке сущности механизма предложено авторское определение механизма обеспечения конкурентоспособности рекреационной системы региона как совокупности взаимоувязанных норм, правил, приемов, методов и рычагов влияния, которые обеспечивают реализацию поставленных целей относительно обеспечения конкурентных преимуществ на основе эффективного использования рекреационного потенциала и конкурентной стратегии. Определены принципы формирования, цель и цели функционирования, объект и субъект механизма обеспечения конкурентоспособности рекреационной системы региона, рассмотрено содержательное наполнение этих составляющих. Разработана модель отмеченного механизма как последовательность этапов, нацеленных на повышение конкурентоспособности рекреационной системы.

Ключевые слова: конкурентоспособность, рекреационная система региона, механизм обеспечения конкурентоспособности рекреационной системы региона, конкурентные преимущества, рекреационная сфера.

Корінець Р. Я., Рибак Я. Я. Оцінка перспектив залучення молоді до сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.

Вивчено ставлення молоді до сільськогосподарської обслуговуючої кооперації. Досліджено проблеми поширення кооперативної ідеї серед сільської молоді. Проведено оцінку рівня кооперативної обізнаності цієї категорії населення. Проаналізовано вплив різних суб'єктів на дифузю кооперації. Виявлено найвпливовіші серед молоді канали поширення інформації про кооперацію. Обґрунтовано необхідність посилення просвітницької роботи серед молоді для забезпечення майбутнього сільськогосподарської обслуговуючої кооперації. Запропоновано напрями та механізми такої діяльності: формування інституційного середовища; налагодження партнерства між науковими, навчальними установами, органами влади і кооперативними організаціями; більш широке і цільове залучення сільськогосподарських дорадчих служб, проєктів міжнародної технічної допомоги; створення спеціалізованих інформаційних каналів, зорієнтованих на молодь – онлайн школа, онлайн університет; активізація кооперативних організацій щодо роботи із молоддю тощо.

Ключові слова: сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, кооперативна освіта, молодь, студенти, інформаційне забезпечення.

Korinets R. Y., Rybak Y. Y. Evaluation of perspectives for attracting youth to the agricultural servicing cooperation.

This article is dedicated to the study of the attitude of young people to agricultural service cooperatives, their readiness for participation in the cooperative movement, as according to the authors point of view, this type of cooperation will be perspective just in case of the participation of young citizens in its formation and development. They confirm this idea with the words of UN Secretary-General on the necessity of involvement of young people to the cooperation as valuable partner in strengthening it. The aim of the article is to illustrate the problems of cooperative education, to determine the level of cooperative awareness among young people, students, and to develop ways to improve it. The peculiarity of this article is the studying of the use of authentic problems of information provision for agricultural service cooperatives conducted by the National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine. Here is made the analysis of the level of awareness of young people in the cooperative sector, determined the level of support they provide cooperative movement, formed the most active educator ranking among the rural population, made the analysis of the effect of different information channels for students and youth in general. Attention is focused on the issue of transferring of information and experience from rural residents to young people. It is also substantiated the necessity of strengthening the educational work among young people for the future of agricultural service cooperatives. Here are suggested the directions and mechanisms of these activities: institutional frameworks; partnership between research and educational institutions, government organizations and cooperatives; wider and aimed involvement of agricultural extension services, international technical assistance projects; creation of specialized information channels

oriented on youth - online school, online university; activation of cooperative organizations to work with young people etc. The authors suggest that such a partnership in the development of agricultural service cooperatives can be formed if the rural youth clearly realize the mission of cooperation. The research shows that nowadays very little attention is paid to cooperative education namely in agricultural institution. Also attention should be paid to young people and students by agricultural extension services, as their activities are primarily focused on rural communities. In this case, the information provided is not transferred to the younger generation through his massive urbanization. The authors conclude that in Ukraine not enough attention is paid to the cooperative educating of young people and they make suggestions of enhancing these activities to ensure conscious choices of youth and students in favor of cooperation.

Key words: agricultural service cooperative, cooperative education, youth, students, informational maintenance.

Коринец Р. Я., Рыбак Я. Я. Оценка перспектив привлечения молодежи к сельскохозяйственной обслуживающей кооперации.

Изучены отношения молодежи к сельскохозяйственной обслуживающей кооперации. Исследованы проблемы распространения кооперативной идеи среди сельской молодежи. Проведена оценка уровня кооперативной осведомленности этой категории населения. Проанализировано влияние различных субъектов на диффузию кооперации. Выявлены наиболее влиятельные среди молодежи каналы распространения информации о кооперации. Обоснована необходимость усиления просветительской работы среди молодежи для обеспечения будущего сельскохозяйственной обслуживающей кооперации. Предложены направления и механизмы такой деятельности: формирование институциональной среды; налаживание партнерства между научными, учебными учреждениями, органами власти и кооперативными организациями; более широкое и целевое привлечение сельскохозяйственных совещательных служб, проектов международной технической помощи; создание специализированных информационных каналов, ориентированных на молодежь – онлайн школа, онлайн университет; активизации кооперативных организаций по работе с молодежью и т.д.

Ключевые слова: сельскохозяйственный обслуживающий кооператив, кооперативное образование, молодежь, студенты, информационное обеспечение.

Колодійчук В. А. Логістичне обґрунтування просторової локалізації зернозберігаючих потужностей у Львівській області.

Визначено організаційні структури управління та систему підпорядкування їх елементів на загальнодержавному рівні, а також суб'єкти зберігання зерна згідно із законодавством України. Наведено також статистичні показники розподілу сертифікованих зернозберігаючих потужностей в Україні та визначено частку Львівської області у загальнодержавній системі зберігання зерна. Акцентовано увагу на примітивності застарілих технологій зберігання зерна у багатьох елеваторах, що спричинює значні втрати та високу вартість зберігання. Вказано на доцільність використання логістичного підходу до управління матеріальними потоками на зерновому ринку та обґрунтовано використання технологічних систем управління запасами. Розглянуто найтиповіші технологічні системи управління запасами та відповідні їм параметри, а саме: системи управління запасами з фіксованим розміром замовлення, з фіксованою періодичністю замовлення, система з встановленою періодичністю поповнення запасів до встановленого рівня, а також системи «максимум – мінімум» і оперативного управління. Проведено аналіз підходів до пошуку місць розміщення елеваторів у регіоні та вибору раціональної системи складування зерна.

Ключові слова: логістична система, зерновий ринок, управління запасами, елеваторні комплекси, матеріальні потоки.

Kolodiychuk V. A. Logistic justification of spatial localization of elevator capacities at the grain market of Lviv region.

The development of grain production in Ukraine is based on favorable natural, economic and geopolitical preconditions and ensures the development of other related industries, and the global

trends in the food market contribute to the deepening of international specialization and creation of currency proceeds from exports of grain.

Creation of grain reserves in the grain subcomplex agroindustrial complex is a natural process of seasonal production. Objectively accepting this reality, problem lies in the lack of quantitative and qualitative provision of subcomplex of grain storages and disproportion of their spatial localization in regions. For this organizational structure and management system of subordination of structural elements at the national level were defined as well as business of grain storage according to the legislation of Ukraine. Statistical performance of distribution of grain storages of certified facilities in Ukraine and Lviv region were represented and share in the national system of grain storage was defined. Attention is focused on primitiveness of outdated technologies in many grain storage elevators, causing significant losses and the high cost of storage.

The article outlines the feasibility of using logistic approach to management of material flows in the grain market and grounded the use of technological systems of inventory management. The most common technological inventory management system and the corresponding parameters used in logistics are considered. This are inventory control system with a fixed size of the order, with a fixed frequency order, the system with established periodicity of restocking to specified range, and systems of "maximum - minimum" and operational management.

The analysis of approaches to finding locations of elevators in the region and the rational system of grain storage is performed. The main methods used in this are: method of exhaustive search, a heuristic method, method of determining the center of gravity and method of test points. The most attractive area for construction of elevator systems in terms of Lviv oblast and place of localization of grain storages capacities is determined taking into account the limits of the centers of gravity of material flows based on the selected method.

Key words: logistic system, grain market, inventory control, elevator systems, material flows.

Колодийчук В. А. Логистическое обоснование пространственной локализации зернохранительных мощностей во Львовской области.

Определены организационные структуры управления и систему подчинения их элементов на общегосударственном уровне, а также субъекты хранения зерна согласно законодательству Украины. Представлены также статистические показатели распределения сертифицированных зернохранительных мощностей в Украине и определена доля Львовской области в общегосударственной системе хранения зерна. Акцентировано внимание на примитивности устаревших технологий хранения зерна во многих элеваторах, что вызывает значительные потери и высокую стоимость хранения. Указано на целесообразность использования логистического подхода к управлению материальными потоками на зерновом рынке и обосновано использование технологических систем управления запасами. Рассмотрены наиболее типичные технологические системы управления запасами и соответствующие им параметры, а именно: системы управления запасами с фиксированным размером заказа, с фиксированной периодичностью заказов, система с установленной периодичностью пополнения запасов до установленного уровня, а также системы «максимум – минимум» и оперативного управления. Проведен анализ подходов к поиску мест размещения элеваторов в регионе и выбора рациональной системы складирования зерна.

Ключевые слова: логистическая система, зерновой рынок, управление запасами, элеваторные комплексы, материальные потоки.

Кудак К. М. Інноваційні напрями розвитку аграрного сектора економіки регіону на засадах кластеризації.

Висвітлено сучасні тенденції та проблеми розвитку аграрного сектора вітчизняної економіки. Визначено, що основними виробниками сільськогосподарської продукції в Україні в сучасних умовах господарювання поряд із сільськогосподарськими підприємствами є господарства населення, функціонування яких не відповідає європейським стандартам розвитку та вимагає розробки сучасних інноваційних підходів до підвищення ефективності їх господарювання. Для подолання основних бар'єрів, що стоять на заваді розвитку цивілізованого аграрного ринку як на державному, так і регіональному рівні, автором розроблено власну

кластерну модель функціонування аграрного сектора регіону, на основі якої запропоновано основні напрями підвищення ефективності використання потенціалу суб'єктів господарювання аграрного ринку.

Ключові слова: аграрний сектор економіки, господарства населення та особисті селянські господарства (ОСГ), кластеризація, агрокластер.

Kudak K. M. Innovative directions of the regional agricultural sector development on the basis of clustering.

In industrialized countries one of the major forms of innovation process in agriculture is clustering as an effective instrument of regional development and effective use of entities potential in a market economy. Despite of global trends, the development of the agricultural sector of Ukraine is characterized by number of negative tendencies, agricultural production in most regions is produced by households, which are aimed at ensuring personal needs nutrition and receive additional income in order to survive in difficult socio-economic conditions of rural economies. In this context, the policy of formulation and development of innovative agricultural entrepreneurship based on clustering is an important prerequisite for the effective functioning of the agricultural sector of Ukraine and its regions. The aim of the study is to assess the current trends of agricultural sector functioning and grounding the prospects for its development at the regional level on the basis of the agro-cluster model. To achieve this goal the following methods of research were applied: statistical analysis, comparative method, cause and effect relationships, the method of science abstraction. Was determined that the major producers of agricultural products in Ukraine in the contemporary economy, along with the agricultural enterprises are the households, which operation does not meet the European standards of development and requires the development of modern innovative approaches to improve the efficiency of their management. In order to overcome the main barriers that stand in the way of civilized agricultural market both at central and regional level, the authors developed their own cluster model of the agricultural sector in the region, which involves the formation of a particular area of the closed cycle "production-storage-processing-realization of agricultural products" that are based on integration and cooperation, and includes two main blocks: the first - agricultural producers (households) and the second block, which includes the operation of economic entities that are directly involved in creating the cluster and ensure its effective functioning and are based on the principle of horizontal integration (local governments, the business sector, NGOs, research institutions). The study showed that the agricultural sector of Ukraine is requires the implementation of innovative areas of development, one of which is clustering that involves the growth, development and improvement of the quality of production of small farms in the agricultural sector in the region, increase the competitiveness of subjects for the purpose of entering the commodity markets and the formation of a proper functioning of their environment of their functionality, based on a combination of such basic elements as the implementation of business initiatives, forming a proper investment environment, availability of infrastructure, introduction of innovation and information technology, cooperative production and labor, as a result – maximize the subjects potential of the agricultural market, as a result of the multiplier effect will lead to increasing the efficiency of agricultural production, diversification of the regional economy and improve people's lives.

Key words: agricultural sector, households, clustering, agro-cluster.

Кудак К. М. Инновационные направления развития аграрного сектора экономики региона на основе кластеризации.

Освещены современные тенденции и проблемы развития аграрного сектора отечественной экономики. Определено, что основными производителями сельскохозяйственной продукции в Украине в современных условиях хозяйствования наряду с сельскохозяйственными предприятиями являются хозяйства населения, функционирование которых не соответствует европейским стандартам развития и требует разработки современных инновационных подходов к повышению эффективности их хозяйствования. С целью преодоления основных барьеров, которые мешают развитию цивилизованного аграрного рынка как на государственном, так и региональном уровне, автором разработана собственная кластерная модель функционирования аграрного сектора региона, на основе которой предложены основные

направления повышения эффективности использования потенциала субъектов хозяйствования аграрного рынка.

Ключевые слова: аграрный сектор экономики, хозяйства населения и личные крестьянские хозяйства, кластеризация, агрокластер.

Буряк П. Ю., Савчук Н. В. Перспективи реформування місцевих податків в Україні.

Оцінено роль місцевих податків і зборів у процесі формування доходів місцевих бюджетів в Україні. Розкрито недоліки місцевого оподаткування, зокрема низька їх частка у структурі доходів місцевих бюджетів, що вимагає подальшого удосконалення структури та механізму адміністрування місцевих податків і зборів. Пропонується виключити з податкової системи неефективні збори: збір за місця для паркування транспортних засобів і туристичний збір. Кардинального реформування потребують підходи до оподаткування нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки. Пропонується диференціювати механізм адміністрування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки залежно від вибору бази оподаткування: загальна площа об'єктів нерухомості або ринкова (оціночна) вартість об'єктів нерухомості. Пільги при оподаткуванні нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки, пропонується обмежити: звільненням від оподаткування власників квартир до 70 м² та житлових будинків до 120 м² при оподаткуванні загальної площі об'єктів нерухомості; врахуванням неоподаткованого мінімуму площі на одну фізичну особу, яка проживає у квартирі чи будинку при оподаткуванні ринкової (оціночної) вартості об'єктів нерухомості.

Ключові слова: місцеві податки і збори, реформування місцевого оподаткування, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Buryak P. Y., Savchuk N. V. Prospects for reforming of local taxes in Ukraine.

The paper gives an analytical evaluation of the results of administration of local taxes and fees. Research shows the ineffectiveness of the system of local taxation. The changes introduced by the Tax Code of Ukraine is not providing a sufficient level of effectiveness of local taxation and do not solve the problem of local budgets. In Ukraine local taxes and fees currently form a small proportion of revenues, that do not even perform fiscal functions. Role of local taxes in the formation of local budget revenues in Ukraine is reviewed. The shortcomings of local taxation, in particular their low share in revenues, which requires further improvement of the structure and mechanism of administration of local taxes and fees is exposed. Mechanisms that currently exist regarding local tax administration does not provide financial autonomy and independence of local government. This mechanism does not contribute to the financial independence of regions. The purpose of the article is the evaluation of the impact of local taxation as part of the tax system Ukraine and find ways to reform local taxation mechanism in the context of improving the yield of local budgets. The authors proposed to exclude from the tax system inefficient fees: the fee for parking vehicles and tourist tax. Requirement of fundamental reform approaches to taxation of real property is needed on other hand. It is proposed to differentiate the mechanism of administration of immovable property on other than land, depending on the choice of the tax base, the total area of real estate or market (estimated) value of the property. Benefits for the taxation of real property other than land are proposed to limit the exemption from taxation owners of apartments to 70 square meters. Meters and houses limit up to 120 square meters. Meters for taxation of the total area of real estate, taking into account the non-taxable minimum area per individual living in an apartment or house for taxation market (estimated) value of the property.

Prospects for further research in the context of improving the system of local taxation should primarily relate to reform the mechanism of administration of immovable property other than land.

Key words: local taxes and fees, local tax reforming, tax on real property other than land.

Буряк П. Ю., Савчук Н. В. Перспективи реформування місцевих податків в Україні.

Оценена роль местных налогов и сборов в процессе формирования доходов местных бюджетов в Украине. Раскрыты недостатки местного налогообложения, в частности низкая его доля в структуре доходов местных бюджетов, требует дальнейшего совершенствования структуры и механизма администрирования местных налогов и сборов. Предлагается исключить из налоговой системы неэффективные сборы: сбор за места для парковки

транспортных средств и туристический сбор. Кардинального реформирования требуют подходы к налогообложению недвижимого имущества, отличного от земельного участка. Предлагается дифференцировать механизм администрирования налога на недвижимое имущество, отличное от земельного участка, в зависимости от выбора базы: общая площадь объектов недвижимости или рыночная (оценочная) стоимость объектов недвижимости. Льготы при налогообложении недвижимого имущества, отличного от земельного участка, предлагается ограничить: освобождением от налогообложения владельцев квартир до 70 м² и жилых домов до 120 м² при налогообложении общей площади объектов недвижимости; учетом необлагаемого минимума площади на одно физическое лицо, проживающее в квартире или доме при налогообложении рыночной (оценочной) стоимости объектов недвижимости.

Ключевые слова: местные налоги и сборы, реформирование местного налогообложения, налог на недвижимое имущество, отличное от земельного участка.

Лещух І. В. , Олійник Н. Р. Концептуальні основи функціонування системи державного податкового менеджменту в Україні.

Досліджено концептуальні основи функціонування системи державного податкового менеджменту в Україні. Систематизовано наявні у вітчизняній та іноземній наукових думках визначення поняття «державний податковий менеджмент» та виділено три підходи до тлумачення його суті: організаційно-управлінський, процесний і системний. Запропоновано авторське трактування поняття «державний податковий менеджмент», під яким розуміється процес управління оподаткуванням за допомогою здійснення податкового прогнозування, планування, регулювання та контролю з метою прийняття управлінських рішень задля впливу на соціально-економічний розвиток країни та регіонів. На основі аналізу теоретичних підходів до принципів менеджменту загалом, враховуючи специфіку організації та здійснення державного податкового менеджменту, виділено такі групи його принципів: а) системні; б) організаційні; в) структурні.

Ключові слова: менеджмент, адміністрування податків, податковий менеджмент, податкова політика, управлінські рішення.

Leschukch I. V., Olijnyk N. R. Conceptual foundations of functioning of the system of tax management in Ukraine.

The aim of the paper is to study the conceptual foundations of the system of fiscal management in Ukraine. Aim of paper: a) disclose the purpose and features of the state tax management in Ukraine; b) highlight the problematic issues of national government tax management to find prospects improvements. When writing article following methods were used: systematic and dialectical, logical generalization, comparison and synthesis. The information base for the study is national law and regulations of labor, leading domestic and foreign scholars and practitioners from a wide range of socio-economic and financial problems. The paper systematize available in domestic and foreign scientific schools the definition of "state tax management" and there are three approaches to the interpretation of the essence of this category: organization and management, process and system. The author interpretations of "state tax management," which refers to the management of tax by means of tax forecasting, planning, management and monitoring for decision-making to influence the socio-economic development of countries and regions. Given the components of the state tax management, namely, tax forecasting, planning, management and control, state tax management subjects are divided into three groups: 1) the authorities empowered to develop and / or adopt regulations in the field of taxation; 2) the bodies of special competence; 3) taxpayers. On the basis of existing theoretical approaches to the principles of tax management and general management the following principles of state tax management are identified: a) system: democracy, the legal ordering, commitment, competence, and publicity; b) organization, clarity, certainty, efficiency, convenience, usability, manageability; c) structural: the relationship with the overall system of economic management and finance; interconsistency and complementarity tax management purposes; prioritization and sequence to achieve the objectives; situational approach; the efficiency of tax management purposes due to their compatibility, concentration, differentiation and combination; territorial and sectoral approach

to decision-making in the field of taxation; taking into account the risk factor in decision-making; personal responsibility of the tax staff; motivation of management activities during fiscal management. Examined the conceptual principles formed the basis of the formation mechanism of tax management, which, formed not only on the basis of a coherent system of principles, instruments, legal, informational and analytical and organizational (HR) software, but considers the impact of institutional, legal, political, social and economic factors.

Key words: management, tax administration, tax management, tax policy, management decisions.

Лещух И. В., Олейник Н. Р. Концептуальные основы функционирования системы государственного налогового менеджмента в Украине.

Исследованы концептуальные основы функционирования системы государственного налогового менеджмента в Украине. Систематизированы имеющиеся в отечественной и иностранной научных мыслях определение понятия «государственный налоговый менеджмент» и выделены три подхода к толкованию его сути: организационно-управленческий, процессный и системный. Предложено авторское трактовка понятия «государственный налоговый менеджмент», под которым понимается процесс управления налогообложением с помощью осуществления налогового прогнозирования, планирования, регулирования и контроля с целью принятия управленческих решений для воздействия на социально-экономическое развитие страны и регионов. На основе анализа существующих теоретических подходов к принципам менеджмента в целом, учитывая специфику организации и осуществления государственного налогового менеджмента, выделено следующие группы его принципов: а) системные; б) организационные; в) структурные.

Ключевые слова: менеджмент, администрирование налогов, налоговый менеджмент, налоговая политика, управленческие решения.

Піхоцький В. Ф. Державний фінансовий контроль в Україні: проблеми нормативно-правового забезпечення.

Досліджено питання побудови ефективної єдиної системи державного фінансового контролю. Проведено аналіз норм Бюджетного кодексу України щодо здійснення державного фінансового контролю та інших законодавчих і нормативно-правових актів. Враховано думки провідних науковців, які досліджують проблематику контролю за ефективним використанням коштів Державного та місцевих бюджетів, реформування у цій галузі. Проаналізовано сучасний стан державного фінансового контролю в державі, окреслено низку проблем усередині системи. Окреслено характерні недоліки функціонування елементів системи державного контролю, неприпустимість дублювання функцій контролю. Запропоновано для використання на практиці основні напрями удосконалення структурних перебудов і шляхи розвитку цілісного системного фінансового контролю в державі.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, єдина система державного фінансового контролю, нормативно-правова база, система управління якістю, правовий статус контролюючих органів, незалежність контролерів.

Pikhotsky V. F. The state financial control in Ukraine: problems of regulatory support.

The problems of building an efficient unified system of state financial control as an integral operating mechanism is researched. The aim of the study is to provide practical recommendations for the implementation of institutional framework of a unified system of state financial control. Attention is emphasized on public financial management system, which through its control should ensure proper and effective functioning. Thanks to the introduction of institutional conditions significantly increases the responsibility of specific public bodies that will be required to prove that they provided financial resources that are used efficiently and confirm achievement of their goals. The study was conducted by analyzing main norms of the Budget Code of Ukraine, the Lima Declaration on Public Financial Control and other laws that regulate the activity of state control. Leading research scientists works who study the issues of control over the efficient use of state and local budgets are reviewed. International experience in building audit institutions at national and local level is taken into account. Lack of a unified system of legal regulation of state financial control is noted. Exists the necessity to review

the methodology of control measures, regulations, defining and classifying financial irregularities, order fines and other sanctions, administrative and other responsibilities as far as criminal. The experience and conclusions regarding the legal support system of state financial control is studied. Directions of state control and the need for its institutional reform at the state level is outlined. The basic requirements for a qualitatively new system of financial control are: technical support; complexity and priority; economic efficiency; regulation; clear interaction of all subsystems and clear institutional coordination; competent supervisory authorities; unity and optimal decentralization of organizational structure; continuous development and improvement of controls; accountability of each entity of state financial control. The goal is that the system of state financial control must be united and indivisible, since its construction determines the principle of unity of the budget system, compliance with which is based on common legal norms, principles and operation requirements on solving tasks to control the flow and use of local government funds budgets with clear separation of functions and powers of state financial control.

Key words: state financial control, unique state financial checking system, normatively legal base, quality control system, legal status of supervisory organs, independence of inspectors.

Пихоцкий В. Ф. Государственный финансовый контроль в Украине: проблемы нормативно-правового обеспечения.

Исследован вопрос построения эффективной единой системы государственного финансового контроля. Проведен анализ норм Бюджетного кодекса Украины относительно осуществления государственного контроля и других законодательных и нормативно-правовых актов. Учтены мнения ведущих ученых, исследующих проблематику контроля за эффективным использованием средств государственного и местных бюджетов, реформирование в этой области. Проанализировано современное состояние государственного финансового контроля в государстве, очерчен ряд проблем внутри системы. Определены характерные недостатки функционирования элементов системы государственного контроля, недопустимость дублирования функций контроля. Предложены для использования на практике основные направления совершенствования структурных перестроек и пути развития целостного системного финансового контроля в государстве.

Ключевые слова: государственный финансовый контроль, единственная система государственного финансового контроля, нормативно-правовая база, система управления качеством, правовой статус контролирующих органов, независимость контролеров.

Денис О. Б. Аналітичні дослідження корпоративних конфліктів в англо-американській і німецькій (континентальній) моделі корпоративного управління.

Досліджено зарубіжний досвід передумов появи та механізмів вирішення корпоративних конфліктів. Виділено фактори, що впливають на появу та вирішення певних форм корпоративних конфліктів, до яких належать: концентрація та структура корпоративної власності, позиція ключових учасників корпоративних відносин, роль держави, стан ринку цінних паперів. Показано, що домінуючими корпоративними конфліктами в англо-американській моделі є конфлікти категорії «принципал-агент» між акціонерами та менеджерами. Виділено основні причини, що сприяють появі корпоративних конфліктів у моделі: розпорошена власність, обмеженість впливу інвесторів на управління корпорацією та контроль керівництва, необмежені повноваження ради директорів. Зазначено, що вирішенню корпоративних конфліктів у моделі притаманні такі риси: активна роль акціонерів, належна система судового захисту інвесторів, швидке внесення змін у законодавство в напрямі попередження виникнення конфліктів. Висвітлено особливості корпоративних відносин у континентальній моделі, до яких належить концентрована власність і дворівнева система управління. Показано, що основними корпоративними конфліктами, притаманними моделі, є власницькі конфлікти, що виникають через зловживання мажоритарних інвесторів. Зазначено, що попередженню корпоративних конфліктів у моделі притаманні такі риси: належний контроль керівництва та потужний вплив працівників.

Ключові слова: корпоративні відносини, модель корпоративного управління, корпоративний конфлікт.

Denys O. B. Analytical studies of corporate conflicts of English-American and German (continental) model of corporate governance.

Corporate conflicts are an integral part of the corporate sector and can not be completely avoided, however on condition of building effective mechanisms for resolving corporate conflicts, scale of losses and the negative effects they cause can be significantly reduced. Purpose of this article is to study the prerequisites and mechanisms for resolving corporate conflicts in the English-American and German (continental) model of corporate governance to justify the practice areas of improvement of the national regulation of corporate conflicts. Research of foreign experience allowed to distinguish such factors that influence on appearance and resolving of certain forms of corporate conflicts: concentration and structure of corporate property, position of key participants of corporate relations, role of the state, performance of the stock market. Certainly, that in English-American model the dominant corporate conflicts are conflicts of category "principal-agent" between shareholders and managers and principal reasons that assist appearance of corporate conflicts in a model are: the dispersed ownership, limit nature of influence of investors on a management and control of guidance, unlimited authorities of board of directors of corporation. It is marked that models inherent frequent and scale corporate conflicts. It is noted that the resolution of corporate conflicts in this model has following features: the active role of shareholders, proper judicial protection of investors, the rapid changes in legislation towards prevention of conflicts. Research of European experience allowed to distinguish the next features of corporate relations in a continental model: the concentrated ownership structure, two-tier control system, active role of trade unions. It is marked that frequency and scale of corporate conflicts in the European countries, than in the USA is lower. It is shown that in European model of corporate conflicts the more frequent are ownership conflicts that arise up through overuse of majority investors. It is noted that the resolution of corporate conflicts in the model inherents the following features: proper control of management and the powerful influence of employees.

Key words: corporate relations, model of corporate governance, corporate conflict.

Денис О. Б. Аналитические исследования корпоративных конфликтов в англо-американской и немецкой (континентальной) модели корпоративного управления.

Исследован зарубежный опыт предпосылок появления и механизмов решения корпоративных конфликтов. Выделены факторы, которые влияют на появление и решение определенных форм корпоративных конфликтов, к которым отнесено: концентрацию и структуру корпоративной собственности, позицию ключевых участников корпоративных отношений, роль государства, состояние рынка ценных бумаг. Показано, что доминирующими корпоративными конфликтами в англо-американской модели являются конфликты категории «принципал-агент» между акционерами и менеджерами. Выделены основные причины, которые способствуют появлению корпоративных конфликтов в модели: распыленная собственность, ограниченность влияния инвесторов на управление корпорацией и контроль руководства, неограниченные полномочия совета директоров. Отмечено, что решению корпоративных конфликтов в модели присущие следующие черты: активная роль акционеров, надлежащая система судебной защиты инвесторов, быстрое внесение изменений в законодательство в направлении предупреждения возникновения конфликтов. Отражены особенности корпоративных отношений в континентальной модели, к которым отнесена концентрированная собственность и двухуровневая система управления. Показано, что основными корпоративными конфликтами, присущими модели, являются собственнические конфликты, которые возникают из-за злоупотреблений мажоритарных инвесторов. Отмечено, что решению корпоративных конфликтов в модели присущие следующие черты: надлежащий контроль руководства и мощное влияние работников.

Ключевые слова: корпоративные отношения, модель корпоративного управления, корпоративный конфликт.

Пастернак О. І. Ключові тенденції розвитку маркетингу територій: міжнародний досвід та уроки для України.

Висвітлено ключові тенденції та найкращі світові практики маркетингу територій. Досліджено успішні проекти маркетингу територій: Кафедра регіональної привабливості і

маркетингу територій, Територіальний бенчмаркетинг, проект «Ралі Сент-Луїс», брендингова програма «Лише Ліон». Проаналізовано використання на практиці сучасних маркетингових інструментів – краудсорсингу і краудфандингу. Акцентовано на розвитку креативної економіки, зміні ролі громадян у створенні привабливості території їх проживання. Розглянуто появу абсолютно нових підходів і механізмів маркетингу територій, що кардинально відрізняються від традиційного комплексу маркетингових комунікацій. Узагальнено найважливіші тенденції розвитку сучасного маркетингу територій, знання яких дозволить органам влади та іншим зацікавленим суб'єктам реалізувати ефективні стратегії розвитку своїх територій, зокрема креативність, сучасні інтернет-технології, інноваційність і нестандартне мислення, пошук нових джерел фінансування, співробітництво та спільне виконання проектів, нові методи залучення громадян до розробки, реалізації та контролю проектів.

Ключові слова: маркетинг територій, стратегія привабливості територій, ключові тенденції, маркетинговий проект, краудсорсинг, краудфандинг.

Pasternak O. I. The key trends in the development of the place marketing: international experience and lessons for Ukraine.

Globalization, hyper competition, digital technologies, and the state budgets reduction, economic uncertainty, environmental crisis, social disparity that exist in the modern society significantly influence the development of cities and regions. These problems require innovative solutions form territories in order to remain attractive to investors, creative people, businesses, visitors, students and residents. Authorities and other marketing entities are interested to find new models that can create attraction of a territory to target markets. New approaches and practices of place marketing change the role of a citizen and radically transform the management methods. Therefore, the territories are interested in the possession of the latest information on current trends, effective tools and techniques of marketing.

At present, the range of problems of the territories attractiveness increase using marketing tools is considered by fragments and does not reflect the current information on the key trends of the place marketing and effective international practices. The above is the reason of insufficient use of these mechanisms in practice by Ukrainian regions, that cause the lack of effectiveness of strategic planning and limits the dynamic progress of the territories. Thus, there is a need to describe in details the new trends and effective international projects in order to implement them in Ukrainian conditions.

The purpose of this article is to highlight key trends and the best practices of place marketing.

The article reviews the most successful place marketing projects: Regional Attractiveness and Place Marketing Chair, Territorial benchmarking, project Rally Saint Louis, branding program OnlyLyon. Practical experience of modern marketing tools use crowdsourcing and crowdfunding was analysed. The key trends of the place marketing development in the interpretation of French scholars and practitioners were investigated. The attention was made on the development of the creative economy and the change of citizens' role in creating of attractiveness of their residences.

Summarizing the international experience, the emergence of entirely new approaches and mechanisms of place marketing should be noted that are fundamentally different from the traditional complex of marketing communications. The creativity, modern Internet technologies, innovation and original thinking, search of new financing sources, cooperation and joint implementation of projects, new methods of citizen involvement in the development, implementation and monitoring of projects - are the most important trends of the modern place marketing, knowledge of which will enable local authorities and other involved parties to implement effective development strategies of their places.

Key words: place marketing, strategy of the place attraction, key trends, marketing project, crowdsourcing, crowdfunding.

Пастернак Е. И. Ключевые тенденции развития маркетинга территорий: международный опыт и уроки для Украины.

Исследованы ключевые тенденции и лучшие мировые практики маркетинга территорий. Рассмотрены успешные проекты маркетинга территорий: Кафедра региональной привлекательности и маркетинга территорий, Территориальный бенчмаркетинг, проект «Ралли Сент-Луис», брендинговая программа «Только Лион». Проанализировано использование

на практике современных маркетинговых инструментов – краудсорсинга и краудфандинга. Акцентируется на развитии креативной экономики, изменении роли граждан в создании привлекательности территории их проживания. Рассмотрено появление совершенно новых подходов и механизмов маркетинга территорий, которые кардинально отличаются от традиционного комплекса маркетинговых коммуникаций. Обобщены важнейшие тенденции развития современного маркетинга территорий, знание которых позволит органам власти и другим заинтересованным субъектам реализовать эффективные стратегии развития своих территорий: креативность, современные интернет-технологии, инновационность и нестандартное мышление, поиск новых источников финансирования, сотрудничество и совместное выполнение проектов, новые методы привлечения граждан к разработке, реализации и контролю проектов.

Ключевые слова: маркетинг территорий, стратегия привлекательности территории, ключевые тенденции, маркетинговый проект, краудсорсинг, краудфандинг.

Зміст журналу за 2014 рік

<i>Вовканич С.Й.</i> Ідеологічні засади державотворення в системі стратегізації регіональної політики, національної економіки та безпеки України	4/7
<i>Демченко В.В.</i> Міжнародне наукове співробітництво Інституту регіональних досліджень НАН України у 1994-2014 рр.	3/18
<i>Кравців В.С.</i> Інститут регіональних досліджень НАН України: становлення, розвиток, перспективи	3/7
<i>Проноза П.В.</i> Моделювання розвитку кризових процесів в реальному секторі економіки України	1/7
Регіональна політика і територіальний розвиток	
<i>Бутко М.П., Холик О.Д.</i> Методологічні засади формування сучасної парадигми політики регіонального розвитку	2/7
<i>Гулич О.І.</i> Перспективи України та її регіонів у реалізації соціогуманістичної парадигми розвитку туристично-рекреаційного сектору економіки	3/76
<i>Жук П.В.</i> Методологічні основи та практичні завдання сталого розвитку гірських територій України	3/66
<i>Заблоцький М.Б.</i> Регулювання рівноваги регіональної і національної економіки за проявом ефектів продуктово-цінової дихотомії	4/87
<i>Коломієць О.Г.</i> Локалізовані економічні системи в контексті мережево-просторового розвитку	4/64
<i>Кондра О.Р.</i> Оцінювання стану продовольчої безпеки регіону	4/78
<i>Кушнірецька О.В.</i> Конфліктогенність міського простору: підходи до дослідження в умовах метрополізації	2/48
<i>Кушнірецька О.В.</i> Метрополійна функція у сфері культури: підходи до дослідження та аналізу	3/98
<i>Луцків О.М., Максимчук М.В.</i> Інституційне середовище регіональної структурної політики	3/37
<i>Максимчук М.В.</i> Теоретичні засади та базові моделі вибору цілей регіональної структурної політики	4/31
<i>Мельник М.І.</i> Метрополізаційні процеси в регіоні: концептуальні підходи до просторового аналізу	3/86
<i>Назаркевич І.Б., Назаркевич О.Б.</i> Стан і перспективи розвитку державного фінансування малих аграрних підприємств України на регіональному рівні	2/57
<i>Огліх В.В., Єфанова Т.І.</i> Регіональний простір: методичний підхід до оцінки внутрішньорегіональної диференціації	4/40
<i>Палига Є.М.</i> Сучасний стан і стратегічне планування розвитку корпоративного управління підприємств видавничо-поліграфічної галузі регіону	4/70
<i>Писаренко С.М.</i> Євроінтеграційні основи трансформації регіональної політики України	3/56
<i>Писаренко С.М.</i> Підвищення конкурентоспроможності промислового потенціалу Карпатського регіону	4/55
<i>Попадинець Н.М.</i> Суть механізму реалізації регіональної структурної політики	3/48
<i>Пушир С.Т.</i> Інституційне забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики в Україні	2/17
<i>Синютка О.М.</i> Концептуальні підходи до оцінки розвитку метрополійних функцій регіональних центрів	2/38
<i>Тесля Д.В., Шульц С.Л.</i> Ринковий потенціал регіону: сутність і його складові	2/27
<i>Устименко В.А., Джабраїлов Р.А.</i> Правове забезпечення впровадження засад регіоналізації у сферу державного управління економікою	4/24
<i>Шкварчук Л.О.</i> Регіональні особливості цінових коливань на споживчому ринку	4/48
<i>Шульц С.Л.</i> Регіональна політика в Україні: еволюційні засади та стратегічні перспективи	3/26

Проблеми територіального розвитку

- Ищук С.О., Ситар Л.Й.* Сучасний стан і перспективні напрями модернізації основного капіталу Західного регіону України 1/24
- Борщевський В.В., Чемерис В.А.* Модернізація інфраструктури аграрного ринку регіону як чинник нарощування потенціалу сільських територій 1/16
- Гусєва М.О.* Розвиток інфраструктурного забезпечення транскордонних ринків 1/42
- Пітюлич М.М.* Оцінка стану та перспективи розвитку особистих селянських господарств гірських територій Карпатського регіону 1/34

Соціальна політика

- Відак В.Я., Цапок С.О., Рундзак О.Т.* Соціальні та демографічні імперативи дослідження суспільних систем українськими вченими-регіоналістами 3/121
- Біль М.М.* Проблеми формування і розвитку інфраструктури територіальних міграційних систем 2/66
- Бутко М.П., Ворвинець Б.М.* Методичні підходи до дослідження функціонування регіональних ринків праці 4/95
- Вовканич С.Й.* Суспільні трансформації в умовах глобалізації: соціогуманістичні імперативи, неекономічні чинники та євроінтеграційні пріоритети 1/66
- Гльбч Л.М.* Людський капітал інноваційної діяльності: проблеми підготовки, залучення й утримання талантів 4/127
- Козоріз Г.Г.* Напрями підвищення ефективного функціонування системи соціального страхування в Україні 4/117
- Полулях І.* Соціальна етика в системі ринкової економіки 1/81
- Садова У.Я., Семів Л.К., Андрусихин Н.І.* Львівська економічна школа праці та зайнятості: минуле, сучасне, майбутнє 3/109
- Сембер С.В., Машико К.С., Рябак М.І.* Особливості відтворення трудового потенціалу пріоритетних видів економічної діяльності Закарпатської області 4/107
- Теслюк Р.Т., Біль М.М., Махонюк О.В., Бараняк І.Є.* Регіональні соціально-економічні дослідження міграційних питань: ретроспектива та сучасні підходи 3/131
- Шевчук О.О.* Методологічні підходи до оцінювання економічного еквіваленту вартості життя в Україні 2/74

Інвестиційні та інноваційні процеси

- Іртищева І.О., Крамаренко І.С.* Інвестиційна привабливість економіки: міжрегіональні асиметрії 2/84
- Попело О.В.* Підприємницькі кластери як інноваційна домінанта модернізації економіки регіону 2/95

Проблеми природокористування

- Жук П.В.* Оцінка використання природних ресурсів Карпатського регіону України на принципах сталого розвитку 1/52

Екологічна політика та природокористування

- Стадницький Ю.І.* Стан довкілля як чинник розміщення господарської діяльності 3/142
- Стеченко Д.М., Безуглий І.В.* Імператив державно-приватного партнерства в рекреаційно-туристичній сфері України 4/136
- Черчик Л.М., Мостенець О.В.* Сутність і складові механізму забезпечення конкурентоспроможності рекреаційної системи регіону 4/147

Розвиток сільських територій

- Борщевський В.В.* Вплив інституційних дисфункцій на ефективність використання соціально-економічного потенціалу розвитку сільських територій 3/149
- Корінець Р.Я., Рибак Я.Я.* Оцінка перспектив залучення молоді до сільськогосподарської обслуговуючої кооперації 4/155
- Колодійчук В.А.* Логістичне обґрунтування просторової локалізації зернозберігаючих потужностей у Львівській області 4/164
- Крупін В.Є., Максименко А.О., Злидник Ю.Р.* Соціально-демографічний потенціал сільських територій Західного регіону: проблеми формування та шляхи реалізації .. 3/181

<i>Кудак К.М.</i> Інноваційні напрями розвитку аграрного сектора економіки регіону на засадах кластеризації.....	4/172
<i>Кулиш І.М.</i> Напрями підвищення конкурентоспроможності сільських територій: інноваційний контекст	3/171
<i>Припула Х.М.</i> Особливості ідентифікації сільських територій України в умовах чинної адміністративно-територіальної системи	3/162
Фінанси і банківська справа	
<i>Буряк П.Ю., Савчук Н.В.</i> Перспективи реформування місцевих податків в Україні.....	4/180
<i>Денис О.Б.</i> Тенденції прояву корпоративних конфліктів у банківському секторі України.....	2/148
<i>Гринчишин І.М., Вікнянська А.О.</i> Оцінювання та напрями підвищення інформаційної відкритості Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.....	2/124
<i>Заблоцький М.В.</i> Балансова фінансово-ринкова регулятивна система: механізм синхронізації трендів грошової пропозиції і натурального продукту	2/132
<i>Карлін М.І.</i> Критерії та напрями удосконалення розподілу податкових доходів між регіонами країни	2/116
<i>Козоріз М.А., Ключник Л.В.</i> Фінансові ресурси домашніх господарств: проблеми формування і використання	1/94
<i>Лещух І.В., Олійник Н.Р.</i> Концептуальні основи функціонування системи державного податкового менеджменту в Україні	4/187
<i>Мельник М.І., Лещух І.В.</i> Система податкового контролю: аналіз ефективності та напрями удосконалення.....	2/106
<i>Музика І.С.</i> Бюджетне забезпечення галузі охорони здоров'я: стан та проблеми (на прикладі Львівської області)	1/111
<i>Сторонянська І.З., Пелехатий А.О.</i> Шляхи забезпечення фінансової самодостатності сільських територіальних громад.....	1/87
<i>Шевчук Т.В., Коркуна І.І.</i> Удосконалення структури фондів фінансування будівництва житла у складі банківських установ	1/104
Фінансова політика та інвестиційні процеси	
<i>Ишук С.О.</i> Інвестиційний процес і перспективи розвитку виробничої сфери у Західному регіоні України.....	3/217
<i>Возняк Г.В.</i> Бюджетні механізми підтримки розвитку регіонів в умовах модернізації економіки України	3/205
<i>Козоріз М.А., Сторонянська І.З.</i> Стратегічні імперативи управління фінансами регіону	3/192
<i>Сторонянська І.З., Пелехатий А.О.</i> Фінансове забезпечення розвитку територіальних громад у контексті адміністративно-територіальної реформи	3/228
Зарубіжний досвід	
<i>Денис О.Б.</i> Аналітичні дослідження корпоративних конфліктів в англо-американській і німецькій (континентальній) моделі корпоративного управління.....	4/195
<i>Рибчинська О.Р.</i> Основні передумови та напрямки реалізації концепції «розумного міста» на прикладі міста Львова.....	2/156
<i>Квятковський Ц.А., Мацяж П.</i> Розвиток агротуризму в транскордонному регіоні з огляду на природні та культурні цінності	1/130
<i>Кулиш І.М.</i> Загроза сільським територіям від техногенної діяльності: світові уроки	121
<i>Пастернак О.І.</i> Ключові тенденції розвитку маркетингу територій: міжнародний досвід та уроки для України	4/202
Транскордонне співробітництво	
<i>Мікула Н.А., Цибульська Ю.О., Цісінська О.В.</i> Механізми забезпечення конкурентоспроможності в транскордонному просторі	3/239
<i>Тимечко І.Р., Матвеев Є.Е.</i> Форми взаємодії суб'єктів економічних відносин у транскордонному просторі.....	3/250

Наукові повідомлення

<i>Балук Н.Р.</i> Страхування фізичних осіб: аналітичний огляд довіри споживачів	2/167
<i>Башиїнська Ю.І.</i> Особливості регіональних програм з використання відновлюваних джерел енергії	1/165
<i>Горин Г.В.</i> Систематизація методологічних підходів до визначення сутності поняття «рекреаційно-туристичний потенціал регіону»	2/187
<i>Колодійчук В.А.</i> Регіональні аспекти запровадження електронних систем біржової торгівлі зерном в Україні	1/158
<i>Коломієць І.Ф., Гошовська Г.В.</i> Еволюція теорій інноваційно-технологічного розвитку в ретроспективній оцінці	2/178
<i>Кучай О.В.</i> Умови та шляхи формування іміджу Києва як європейського культурно-історичного центру	1/149
<i>Попадинець Н.М.</i> Стратегічні цілі державної структурної політики України	1/175
<i>Скорик О.В.</i> Особливості функціонування регіональних логістичних центрів і компаній України	2/200
<i>Слюсаренко В.Є.</i> Формування механізму тристороннього партнерства – держави, бізнесу та громадських інституцій	1/141

Інформація

<i>Демченко В.В.</i> Засідання Координаційної ради науково-навчального комплексу «Економосвіта»	2/207
<i>Демченко В.В.</i> Регіональна політика в Україні: сучасний стан і стратегія реформування (за результатами міжнародної науково-практичної конференції). 4	2/211
<i>Пасічник В.М., Пілат І.В.</i> Ідеологічні засади національної безпеки України в умовах російської агресії	3/264
<i>Сторонянська І.З., Бенюк Л.Я.</i> Безпека банківського сектору регіону в умовах сучасних викликів	1/184
<i>Сторонянська І.З., Возняк Г.В.</i> Сучасні підходи до організації бюджетного процесу на місцевому рівні	2/209
<i>Цісінська О.Б.</i> Суспільно-економічні аспекти трансграничної співпраці України та Польщі: історія, сучасність, майбутнє	2/212

Рецензії

<i>Борщевський В.В.</i> Методологія і практика безпеки структурно-інституційної трансформації економіки регіону	4/218
<i>Галиця І.О.</i> Вагоме дослідження фінансових аспектів функціонування туристичної індустрії	1/187
<i>Мікловда В.П.</i> Трансграничне міжрегіональне співробітництво України та ЄС	2/215
<i>Сторонянська І.З.</i> Актуальне дослідження політики розвитку банківської системи України на регіональному рівні	4/221
<i>Туницька Ю.Ю.</i> Комплексне дослідження актуальних проблем Карпатського регіону України	3/261

Ювілеї

Професорові М.З. Мальському – 60 років	1/189
Професору Є.М. Палізі – 70 років	3/268

Пам'яті вченого

Пам'яті В. І. Жовтанецького	2/219
-----------------------------------	-------